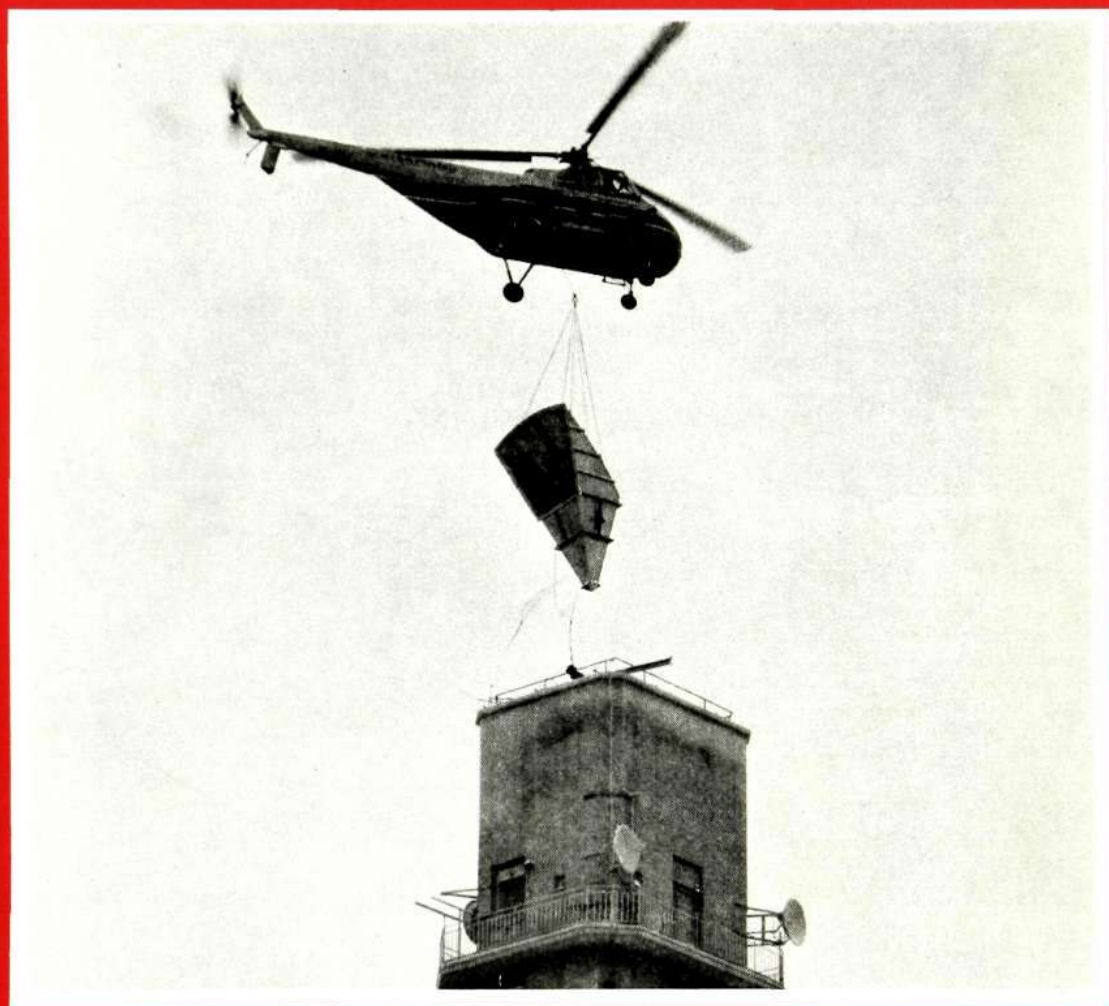

Kontakten

Ericsson
LM

Nr 6

1956

LM-ARNAS TIDNING

Kontakten

LM-arnas tidning

Ansvarig utgivare: Hugo Lindberg
Redaktör: Sigv. Eklund, tel. 453
Redaktionssekr.: M. Lindow, tel. 1770

Redaktionskommitté:

Albert Millon, Vt 36, tel. 806
Åke Nilsson, TVks, tel. T 228
Sten Tiberger, SpkC, tel. 633
Karl Einar Österlund, Vt 18, tel. 718

Lokalredaktörer:

J Haggdahl, Ermi och BA, tel. 56; E Hellström, Sieverts Kabelverk, tel. 319; J Wäneland, SER, tel. 305; S von Melsted, SRA, tel. 211; M Steiner, Kabelverket, Älvsjö, tel. 31; B Larsson, Alpha, tel. 17; A Hofström SIB, tel. 231, P Nyhult, Rifa, tel. 109; C G Löfgren, FÖB; tel. 250; E Wandel, RGA, tel. 163; G Falkman, HU; S Jönsson, Katrineholm; P Mowald, Söderhamn, tel. 49; Å Bergman, Karlskrona.

Omslagsbild:

När LM i Midsommarkransen skulle sätta upp sin nya TV-antenn, en s. k. riktantenn, på tornkrönet, var man tvungen att använda sig av en Sikorsky-helikopter från Ostermans. På bilden har föraren, kapten N. G. Grimskog, just börjat sänka helikoptern för att passa in antennen på sin plats.

Ur innehållet:

	Sida
T till Telefonplan	103
Nöjda LM-besökare	105
Leka-lära-kunskap	106
N för Nätavdelningen	107
Ericsson Verkaußgesellschaft m. b. h.	111
Midsommarkransen fyller 10 år	113
Hemvärnsgubbar på träff	114
Tvättmaskin eller bil?	115
Sött i Söderhamn	116
Ildrottsuttalanden	117
Julkorsordet	119

Trafikproblem

På många fråga vill bevakningsinspektör Sten Dahlqvist tala om att Polis-kammaren i Stockholm har avslagit en begäran från bl. a. ordföranden i verkstadsklubben att få sätta upp en P-förbudsskylt vid Telefonvägen. Skylten skulle i så fall ha placerats 15,5 meter från den s. k. Torngrindspassagen. Parkeringsförbudet skulle ha gällt en sträcka av 40 meter. Anledningen till att man vill ha ett körförbud är att sikten under parkeringstid blir skyddad för både de fordon, som kör ut ur porten och de, som trafikerar Telefonvägen. P-förbudet skulle alltså ha varit väl motiverat — men polisen tyckte tydligen annorlunda. Nu har man emellertid värdjat till samtliga bilister inom LM att undvika att par-

keras inom det aktuella området, som är markerat med gula streck på trottoarkanten.

Helikopterlyft hos LM

LM Ericsson har invigt den första fasta TV-länken i Sverige — låt vara en experimentlänk. Förbindelse per mikrovåg är etablerad mellan radiotornet i Midsommarkransen och vattentornet i Södertälje. Den historiska dagen var lördagen den 1 december 1956.

Men innan länken kunde tas i bruk måste en s. k. riktantenn sättas upp på tornkrönet och det var ingen lätt sak i det snöiga och blåsiga vädret. Riktantennen väger ca 600 kg, är 5 meter hög och nära 3 meter bred. Det fanns ingen möjlighet att forsla upp den bit för bit och sedan sätta ihop den på tornkrönet. Man var tvungen att anlita en Sikorskyhelikopter från Ostermans för att få antennen på plats. Helikopterföraren, kapten Nils Gunnar Grimskog, skulle passa in antennens lagertappar i sina fästen och det var några ganska dramatiska minuter innan han i en elegant och triumferande båge återvände till terra firma efter väl avslutat arbete. LM kunde ta sin TV-länk i bruk.

Teknikerna på LM:s avdelning för mikrovågsteknik med. lic. Bertil Håård och Henry Scheffe i spetsen drog en lättadens suck, när det hela var över. Man hade tiden innan arbetat natt och dag för att få allting att klaffa. Och klaffade gjorde det, för förbindelsen var klar bara några ögonblick efter det antennen var på plats. Antennlyftningen och invigningen av TV-länken gav eko över hela Sverige. Hela stockholmsspressen och representanter för landsortspressen var närvarande och evenemanget filmades av SF-journalen och Radiotjänsts TV-avdelning.

Ett enda missöde inträffade under antennlyftningen — hatten blåste av och singlar ned på gården för en av dem som tog emot antennen på tornet ... En utförligare redogörelse för den nya TV-länken kommer i nästa nummer av Kontakten.

Fabrikstillbyggnaden i Karlskrona under tak

Med svenska flaggan smällande i den bistra november vinden och med en stor och konstfärdigt utsmyckad LME-krans uppgillrad på nybyggets tak påvisade AB Armerad Betongs byggare den 15 november, att det var dags för taklagsfest.

Sammanlagt rörde det sig om 100-talet personer, som inviterats för att fira händelsen i LME:s matsal på kväl-

len med en bit mat och en stunds glad underhållning.

I den glada festen deltog förutom byggpersonalen representanter för AB Armerad Betongs och Telefonaktiebolaget LM Ericssons ledning samt de olika underentreprenörerna. Dessutom hade representanter för stadens myndigheter inbjudits.

Vid de festligt dukade borden sjöngs det som sig bör mustigt och kraftfullt. Direktör Lindberg i LME hälsade som värd välkommen och harangerade överste Claus, som i egenskap av ordförande i stadens industriråd hade lyckats övertala LME att bygga i Karlskrona, och chefredaktör E Jönsson framförde gästernas tack. Kvällen förlöt under den bästa stämning, till vilken några av stadens förmågor på den lättare underhållningsområde också bidrog.

Att AB Armerad Betongs arbetsledare verkställare Rune Adriansson var en mäkta populär ledare för sina byggare kunde man lätt konstatera under kvällens lopp. För att riktigt understryka en talares vackra lovord hissades Adriansson med hjälp av många kraftiga armar under de övriga deltagarnas applåder.

En timmes övertid för Ungernhjälp

Vid HF:s verkstadsklubbs ordinarie kvartalsmöte i början av december beslöt man enhälligt att instämma i Stockholms Arbetarkommuns och FCO:s uttalanden mot händelserna i Ungern och Egypten.

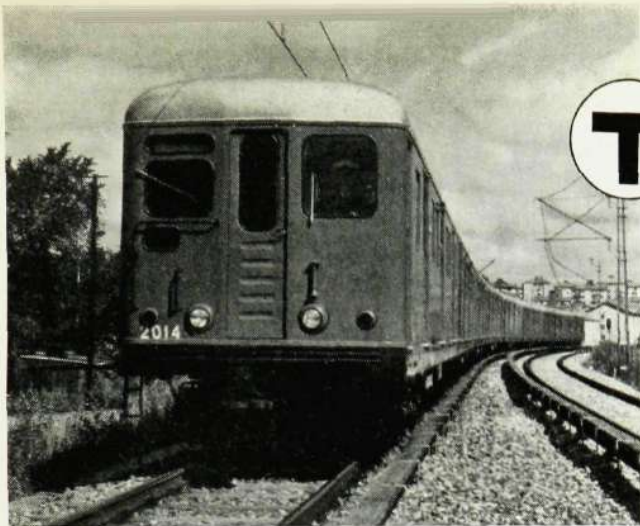
Vidare beslöt man att skänka en timmes övertid till Fria Fackföreningsinternationalens solidaritetsfond. Övertidstimmen arbetades in den 10 dec. Efter mötesförhandlingarna utlottades tre julskinkor. Vinnarna blev: Karin Svensson, Vt 32, N. Ström, Vt 38, och R. Ström, Vt 39.

Så blev det kaffe med dopp och dansen tog vid till tonerna av Allan Sundbergs trio.

Intressekontoret

meddelar att ränta på sparkassemedel, placerade hos intressekontoret, utgår fr. o. m. den 1 januari 1957 med 4³/₄ % mot tidigare 4¹/₂ %.

Bidrag till nästa nummer av Kontakten skall vara redaktionen tillhanda senast den 22 januari 1957
Adressen är HF/Rrp.

T till Telefonplan

... men inte förrän på 60-talet

— Medan vi ännu står mitt uppe i det forcerade arbetet med att bygga färdig den nord—sydliga T-banan har stadsfullmäktige enhälligt beslutat godkänna ett förslag till en sydvästlig T-bana och anvisat gatunämnden ett anslag på 1,8 Mkr i årets stat för att börja bygga, skriver förste byråingenjör *Bror Hillbom* i Stockholms spårvägars tidning *Spårväg och Buss*. Härmed sattes punkt för mångåriga diskussioner och ett par års mera intensivt utredningsarbete samtidigt som startsignal gavs för en ny fas i Stockholms T-banebyggande.

Brännkyrka får två grenlinjer

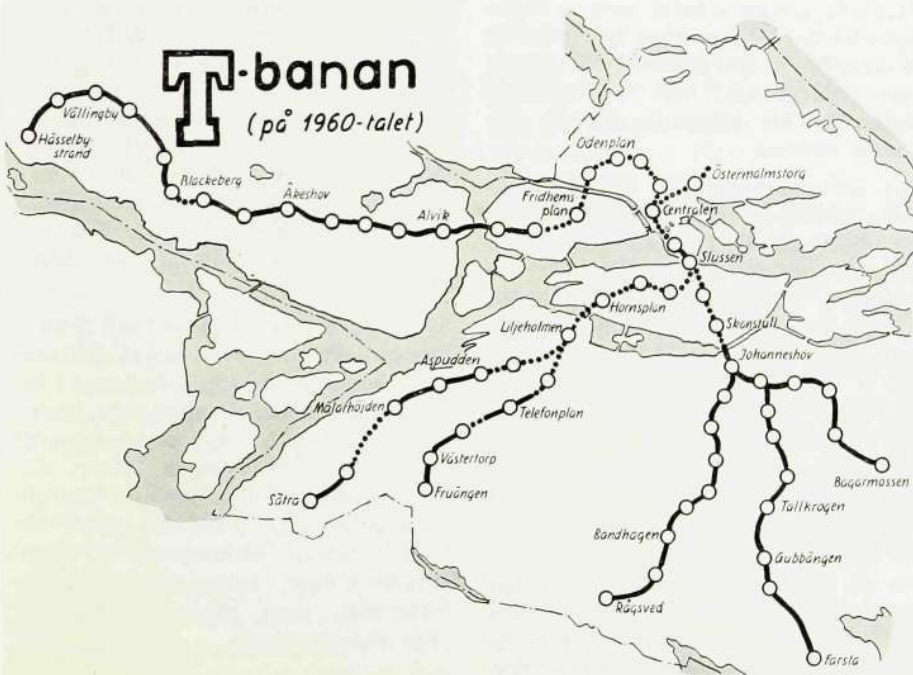
Den nya T-banan kommer att få två grenlinjer — en till Fruängen och en till Mälärhöjden. Linjerna förenas vid Liljeholmen i en gemensam tunnel, vilken fortsätter under Södermalm till Slussen. Därifrån går banan norrut bredvid den nord—sydliga banan från

Slussen till Hötorget som skall sammanbinda de nuvarande västra och sydöstra T-banorna men avviker från denna mot öster vid Centralen och fortsätter till en station under kvarteren mellan Östermalmstorg och Birger Jarlsgatan. Eftersom varje bana är tvåspårig, blir det fyra spår på sträckan Slussen—Centralen och vid de nu pågående arbetena där ordnar man plats för dem.

De två grenlinjerna i Brännkyrka överensstämmer till stora delar med de nuvarande spårvägssträckningarna för linje 13 (16) och 14 (17). Grenlinjen till Fruängen kommer att dras fram i tunnel under Midsommarkransen med station 20 meter under marken för att vid Telefonplan anknyta till den nuvarande spårvägslinjen. Dess sträckning genom Hägerstensåsen och Västertorp har byggts så, att den utan större kompletteringar kan trafikeras med T-banetåg. Det föreslås dock att

stationen vid Korpmessevägen läggs ned eftersom plattformen inte kan förlängas utan orimliga kostnader och besvär. Fruängen blir ändstation för denna gren, men man håller möjligheterna öppna för att förlänga banan om det skulle behövas någon gång.

Den andra grenlinjen går till en början helt i tunnel norr om Hägerstensvägen med station under Aspudden och kommer i dagen vid en station ungefär mitt emellan nuvarande spårväghållplatserna Blommensbergsvägen och Fabriksvägen för att sedan följa den nuvarande spårvägssträckningen till Mälärhöjden. Bangrenarna förenas vid en station, förslagsvis kallad Liljeholmen, mitt emellan sjön Trekanten och Södertäljevägen. Den gemensamma banan går sedan i en tunnel under Liljeholmsviken med spåren ungefär 13 meter under vattenytan, men sedan blir det en uppförbacke till Hornsplans station som ligger så gott som i vattenytans nivå. Denna blir en bergstation liksom de övriga två stationerna under Södermalm, Ringvägen och Maria. De blir alltså ganska djupt beägnade och får nästan samma utseende som Fridhemsplans station.

Djuptunneln går i rör

Den bandel som fortsätter österut från Centralen kommer att bli den verkliga djuptunneln. I rör à la Londons tuber kommer tågen att löpa fram mer än 30 meter under Malmskillnads- och Regeringsgatorna. Slutstationen kommer att nås från Birger Jarlsgatan, som ligger 16 meter över plattformen och Östermalmstorg, som ligger 25 meter över stationen.

Den nya T-banan får 19 stationer med något över 900 meters medelavstånd. Det blir 11 km tunnel av de 16 km som bansystemet omfattar. På den första T-banan som fullt utbyggd blir 39 km har man bara 8 km tunnel.

Klar först 1964/1965

Projektet som beräknas kosta 320 milj. kronor och preliminärt torde vara klart under åren 1964/65 kommer givetvis att bli av allra största betydelse inte bara för de i runt tal 100 000 invånarna i västra Brännkyrka, som nu inte har någon direkt förbindelse till cityområdet utan måste byta till andra linjer vid Hornsplan, Slussen eller Fridhemsplan, utan också för alla LM-anställda med arbetsplats i Midsommarkransen, som anlitar de kollektiva trafikmedlen spårvagn och buss. Någon exakt siffra över hur många det är kan man knappast komma fram till men enligt de uppgifter som trafikinspektör Nils-Erik Kjellbom i SS lämnat KONTAKTEN rör det sig f. n. vintertid om ca 1 400 passagerare, som stiger på bussar och spårvagnar vid Telefonplan för resa i riktning mot staden vid den tid på dagen då arbetet slutar hos L M Ericsson. Under den varmare årstiden, då bilar och cyklar anlitas i större utsträckning sjunker siffran men den »förlusten» uppvägs av att det också finns åtskilliga som reser åt andra hållet mot Västertorp—Fruängen och som inte är medräknade i siffran 1 400.

Längre resa snabbare

— Genom det fullt utbyggda T-banesystemets tillkomst kommer restiderna till Telefonplan att förkortas avsevärt från vilket håll i staden man än reser, påpekar hr Kjellbom. Sträckan Slussen—Telefonplan, som nu tar 18—19 minuter, kommer sålunda att kunna klaras på 11 minuter för att nämna bara ett exempel.

— Också för dem, som utnyttjar den nuvarande västra T-banan till och från arbetet och byter vid Fridhemsplan innebär tillkomsten av Brännkyrkabanan besparing av tid och bekvämare resor, förklarar hr Kjellbom slutligen. Ty med nuvarande transportmedel tar det ca 20 minuter mellan Fridhemsplan och Telefonplan — i rusningstid kan den tiden bli avsevärt längre — och med den nya T-banan åker man samma sträcka men över Centralen—Slussen på praktiskt taget samma tid. »översatt till LM-språk» betyder detta att inte bara LM:are, som arbetar i Midsommarkransen kommer att få stor nytta av T-banan utan också att personer, som nu bor i exempelvis Västertorp eller Fruängen men arbetar i Bromma (Brommaverkstaden, Ermi, Rifa), kan vinna tid genom att »följa med runt» över Hornsplan—Slussen—Centralen—Fridhemsplan i stället för att byta vid Horns- eller Fridhemsplan och ta vägen över Västertorp med dess trafikträngsel under rusningstiderna morgon och kväll.

Kring T-banan:

- Stationen Telefonplan föreslås helt ombyggd och försedd med tre spår så att den kan begagnas som vändstation för vissa tåg.
- När man passerar Liljeholmsviken i en tunnel väster om broarna har man 12 meter vatten över huvudet!
- Cirka 200 tunnelbanevagnar kommer att gå åt för det nya systemet.
- Östermalmsstationen blir Stockholms djupast belägna T-banestation. Höjdskillnaden mellan plattform och biljetthall bli 21 meter mot 18 för Fridhemsplan.
- Den nya tunnelbanan blir en vertikabel berg- och dalbana: öster-

malmsstationen ligger t. ex. 14 m under havsytan medan Telefonplan ligger 45 m över havsytan — en höjdskillnad på 59 m.

- Enligt en preliminär tidplan bör det vara möjligt att ha det nya T-banesystemet klart 1963 — om arbetet sätts igång i slutet av 1956.
- Projektet beräknas medföra investeringar på sammanlagt 320 milj. kronor.
- Den nya T-banan beräknas få bara i innerstaden en passagerarfrekvens av 60 000 resor per dag i båda riktningarna.

USA-kampanj för aktieköp populärt bland anställda

När New Yorks fondbörschef, Mr G Keith Funston, nyligen gästade Sverige, redogjorde han i föredrag och intervjuer för de amerikanska strävandena att utvidga aktieägandet. Han berörde även en för Sverige fundamental fråga, nämligen hur man skall kunna tillgodose näringslivets oavslutligt växande behov av kapital för nya investeringar. Den nya amerikanska given går ut på att göra gemene man till aktieägare, framför allt i det företag han själv är anställd, men också till innehavare av börsnoterade papper överhuvud taget.

Den amerikanske finansexperten anmärkte bl. a. att det hos människorna finns en djupt rotad önskan att äga de verktyg man arbetar med — aktieägandet är då ingenting annat än en delaktighet i äganderätten till maskiner, anläggningar och vad helst ett bolag har för tillgångar för att driva sin rörelse.

Det svenska problemet — att finansiera industrins och övriga näringsars ständigt växande kapitalbehov — har sin motsvarighet även i USA för den närmaste tioårsperioden. Där behövs nyinvesteringar på inte mindre än 60 miljarder dollar, ett belopp som är 200 % större än vad som hittills investerats sedan andra världskrigets slut! I USA har man funnit att denna enorma summa inte kan drivas upp om man inte stimulerar hela folkets sparande i riktning mot aktieförvärv. En energisk kampanj har igångsatts för att bredda aktieägandet. Man har redan nått förbluffande resultat. Över tio miljoner vuxna amerikaner är nu direkta ägare av aktier, ofta i de före-

tag där de arbetar, och antalet stiger oavslutligt. Som exempel nämnde mr Funston USA:s största bolag, American Telephone & Telegraph Co, som ägs av 1,4 milj. »vanliga» medborgare. Över hälften av detta 10 miljardsbolags ägare har mindre än 100 aktier och genomsnittsinnehavet är 38 aktier. Omkring 200 000 av aktieägarna är bolagets egna arbetare och ingen enskild äger mer än en trettiondels proc. av samtliga aktier. Här kan man tala om en egendomsägande demokrati.

Systemet är värt att prövas även i Sverige, där vi har ett latent och växande behov av nya investeringar i industri, jordbruk, handel och övriga näringar. Det får väl anses vara ett tecken på varåt vinden blåser, när TCO:s ordförande, ingenjör Harald Adamsson, som också är ledare för landets största fackförbund på tjänstemannasidan, Industritjänstemannaförbundet, nyss pläderade för just ökat aktiesparande.

Mårten Gås på Gillet

Sällskapet LME:s gåsmiddag på Gillet omkring »Mårten Gås» blev som vanligt en glad tillställning. Omkring 140 medlemmar hade mött upp för att koppla av från vardagens tristess. Om det, utom glad stämning och sköna damer, fanns något som förtjänar att särskilt omnämnas i sammanhanget, så var det direktör Thorellis taktal som möttes av spontana applåder och hurrarop.

Sällskapet fyller förresten 30 år i år, något som ordföranden, lic. Bertil Håård, ytligt berörde i sitt välkomsttal. »Jubilaren» förtjänar att få ett extra omnämnande med anledning av de 30 åren.

Den 24 februari 1926 konstituerades sällskapet. Dess uppgift skulle vara att »dels genom diskussioner och föredrag vidga medlemmarnas insikter i telefoni, telegrafi och därmed sammanhängande frågor och dels att under gemytliga klubbformer bereda angenäm förströelse».

En rad värdefulla föredragssammankomster har arrangerats under årens lopp. Vad »angenäm förströelse» beträffar så har många, många tillställningar med supé och dans ordnats för medlemmarna. Den första vårmiddagen åt sällskapet på Strand hotell i maj 1926 med 95 deltagare.

Ordföranden berättar att sällskapets strävan att skapa kontakt mellan koncernens tjänstemän har givit ett mycket gott resultat. Under senare år har kontaktsträvandena utökats att även gälla företaget—tjänstemannen. För denna strävan har Sällskapet mötts av glädjande förståelse från alla håll. Ett led i den nya givnen är de diskussioner i frågor rörande förhållandet mellan personalen och företaget. Till dessa sammankomster har representanter från företagsledningen välvilligt ställt sig till förfogande.

TACKSPALTEN

För all visad vänlig hågkomst på min 50-årsdag ber jag att få framföra mitt varma tack. *Sven Z Johansson, Vpd*

För den vänliga hågkomsten på min 60-årsdag får jag framföra min stora tacksamhet. *Ivar Pettersson, Hf/Zmb*

För all visad vänlighet på min 50-årsdag ber jag att få framföra mitt varma tack till chefer och kamrater på HF.

A Rogling, F 86

Nöjda besökare trivdes på LME

Ett av de i ordets egentliga mening populäraste inslagen i LM:s verksamhet är visningarna av företaget för de anställdas familjer. Den 5 november arrangerades den sista visningen för året och som vanligt hade samtliga biljetter gått åt.

Visningarna började 1948. Anledningen till att bolaget satte igång med dem var att massor av folk ringde och bad att få komma och visa företaget, där de är anställda, för sina fruar och äkta män.

— Svårigheten med att ordna visningarna består egentligen i att få ciceroner som är villiga att offra en hel söndag. Men det har gått hittills och man hoppas att den goda viljan kommer att finnas även i fortsättningen.

närmast på alla barn som var med — de hade nog litet svårt att smälta allting. Annars är idén mycket bra, speciellt roligt var det att se på telefonväxlarna i utställningslokalen.

Ellert Ström, *Vt 37*, hade tagit med sin fru Gunvor, som var mest förvånad över att det var så rent överallt, även i verkstadslokalerna. Framför allt väckte de skinande golven hennes berättigade uppskattning. Som äkta kvinna uppskattade hon naturligtvis att man överallt försöker att ha blommor för att höja trivselen. Fru Ström tyckte mycket om filmen men ansåg att föredraget var för kort. Hon hade velat veta mycket mer om företaget. Nu hann hon bara skumma över det, ansåg hon.

Kerstin och Tommy Ringqvist, åttelägg till pappa på Vp, leker i telefon medan en besöksgrupp tittar på.

Till varje visning behövs det 10 ciceroner för 180 besökare, som delas upp i grupper om 18 man i varje.

Det har tidigare nämnts att visningarna är populära. Något annat kan man väl inte säga, när man får veta att en timme efter det anslaget kommit upp, finns det inte en biljett att uppbringa. Den sista visningen för året började med att kapten Karl Hagstedt, *Djk*, visade färgbilder och berättade om LM Ericssons utveckling från 1876 fram till våra dagar. Sedan tog ciceronerna vid och lotsade vant sina grupper genom den labyrint av gångar som finns vid huvudfabriken. Efter visningen, då alla satt bänkade vid kaffebordet, passade Kontakten på att fråga några besökare vad de tyckte om visningen. Här är några axplock:

Ellen Lie, maka till Björn med samma efternamn på *Mp*: Föredraget var intressant, men för långt. Jag tänker

Fru Amy Norberg, *Vt 11*, var med tillsammans med sin dotter och en väninna. De båda sistnämnda var mycket imponerade av utställningslokalen och särskilt roligt var det att se telefonens utveckling. Ett sakligt och bra föredrag och en rolig film — och vilka jättestora maskinhallar! Och så bjuder bolaget på kaffe med dopp efteråt. De tre damerna var mycket nöjda med sin dag på LM.

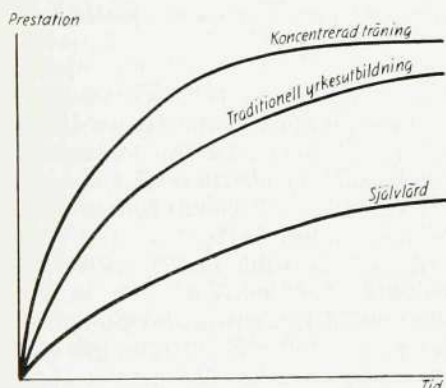
Överhuvud fick man det intrycket att samtliga, både barn och vuxna, var storbelättna med allt de fick se. Trots att många småting var med, var det ingen som klagade på trötthet efter allt spring i korridorer och trappor. De flesta skulle nog ha velat se betydligt mer — speciellt den plats, där mamma eller pappa arbetar. Men allt hinner man tyvärr inte med — visningen skulle väl i så fall aldrig ta slut.

Leka-lära-kunskap ny teknik i skola

Sedan i början av oktober håller sju LM-anställda på att utbildas till uppsättare av excenterpressar. Kursen hålls vid Karlskronafabriken under ledning av ingenjör Göte Westbom, som förristen ledde en liknande kurs förra året vid Ermi. Tidigare i år hade man en kurs för uppsättare av finmekanik, också vid Ermi.

Båda kurserna har lagts upp efter Berenschot-metoden. Det betyder, kort uttryckt, »koncentrerad undervisning». Man har nämligen kommit fram till några väsentliga regler när det gäller att lära: 1) Det är mycket viktigt att lära rätt från början, det är svårare att lära om; 2) Man måste lära ett steg i taget och snarast komma upp i åsyftad arbetsprestation; 3) Man skall stimulera intresset och göra träningen lustbetonad t. ex. med spel och tävlingar samt lägga upp undervisningen i korta avsnitt med etappmål. Till slut, 4) Elevernas självförtroende skall stärkas, en stark självförtroende kan undanröja många svårigheter.

Vikten av att lära rätt från början och komma upp i rätt tempo illustreras i figuren:

Undersökningar har visat att prestationsökningen vid utförandet av ett nytt arbete i normala fall saktar av efter en tid. Härefter följer en tämligen långsam stegring av prestationen. Skickligheten utvecklas trappstegsvis. De »plana trappstegen» kan man delvis få bort genom riktigt bedriven träning. Det gäller då bl. a. att kontrollera att rörelser och metoder är de rätta från början. Genom övervakning

kan man även fastställa när en elev kört fast och skickligheten har upphört att utvecklas. Då skall instruktören ingripa och se till att arbetsprestationen fortsätter att successivt öka tills normalprestationen uppnåtts.

Detta är det nya i undervisningen och speciellt utmärkande för Berenschot-metoden.

Anledningen till att man började med dessa kurser var att man märkte att det rådde brist på kunniga uppsättare. Att i en hast få tag i sådana eller utbilda några enligt gamla metoder skulle ta för lång tid. Bolaget hade stora beställningar inne som skulle levereras inom en snar framtid.

I denna situation vände man sig till Ekonomisk Företagsledning, som just hade börjat med Berenschot-metoden och vunnit stor framgång med att tillämpa den inom andra företag.

Företagsledningen inom LM Ericsson blev intresserad och undersökte möjligheterna att använda metoden inom det egna företaget. Resultatet blev att man i september förra året började den första kursen för uppsättare av excenterpressar. Den slog så väl ut att man även i år beslöt sig för att ordna en liknande. Erfarenheten från förra året visade att eleverna var mycket intresserade och verkligen gick in för sin uppgift med stort allvar.

Kurserna har letts och leds av två huvudinstruktörer, ing. Göte Westbom och tidsstudieman Harry Stafström. Den förstnämnde svarar för den teoretiska undervisningen, som omfattar nio ämnen, och herr Stafström för den praktiska delen, i vilken ingår handverktygs- och maskinkännedom samt praktiska prov.

Uppföljandet av en kurs är inte det minst viktiga. Eleverna får då under fullt arbetsmässiga former tillämpa lärdomarna.

Eftersom kurserna är så koncentrerade ställer de naturligtvis hårda prov på lärarna. Det gäller ju för dessa att under en mycket kort tid lära ut ibland mycket svåra saker — och se till att eleverna verkligen fattar undervisningen. De fem uppsättare, som förra året gick igenom kursen, har emellertid på sina nuvarande arbets-

Ledaren för Berenschot-kurserna, ing. G. Westbom t.h., instruerar blivande kursledaren Lennart Lundberg. Vid arbetsbänken en elev.

platser visat prov på att det går mycket bra att tillägna sig kunskaper på kort tid i koncentrerad form.

Ing. Westbom talar om att det har varit ett både roligt och inspirerande arbete. Kursdeltagarna har utan undantag visat stor ambition och stort intresse för kurserna. Att vara lärare är därför en mycket tacksam uppgift, säger kursledaren, även om man vid vissa tillfällen är tvungen att ta kvalitetslärarna till hjälp.

Civilingenjör Sten Tiberg, som är initiativtagare och »rektor» för »skolverksamheten», berättar att man skall sätta igång med ytterligare en ny kurs, när den pågående är slut. Den skall läggas upp efter samma principer. Det är nämligen brist på provare och det vill man nu råda bot för. Man räknar med att kunna sätta igång i början av december.

DRABBAD STAD FÅR LM-HJÄLP

En olycka som kan jämföras med en naturkatastrof inträffade i september i staden Cali i Colombia. Närmare 1 000 personer sägs ha dödats och lika många skadats. Olyckan inträffade på natten.

Sju lastbilar fullastade med dynamit var uppställda på en kaserngård och av någon hittills okänd anledning exploderade plötsligt alltsammans. En krater med ca 100 meters diameter uppstod, 8 huskvarter jämnades fullständigt med marken, fönsterrutor krossades inom ett par kilometers avstånd och 10 000-tals människor svävade i livsfara.

LM Ericsson, som disponerade över en automatisk telefonutrustning för 4 200 nummer, erbjöd genom direktör Olaf Gustafsson, chef för LM:s bolag i Colombia, den colombianska staten att

(Forts. å sid. 120)

N

för nätavdelningen

Den som i första hand har förtjänsten av att svenskt nätbygge redan från början kom att få en framskjuten och respekterad ställning bland all världens telefonmän, är skaparen och ledaren av Stockholms Allmänna Telefonaktiebolag, direktör H T Cedergren. Denne dynamiske man var banbrytande inte endast inom telefondriften, som var hans speciella gebit, utan även då det gällde att lösa de problem av teknisk-ekonomisk natur, som hänger ihop med projektering och byggandet av ett teleffonnät. Även om han själv inte personligen deltog i utformningen av nätbyggnadssystem och konstruktionen av nätmateriel, bidrog han säkerligen som intresserad ledare och initiativtagare vid tillkomsten av det system, som ännu efter mer än 50 år, givetvis i flera avseenden modifierat, med framgång konkurrerar på världsmarknaden.

En banbrytande insats men av annat slag gjorde även ing. K W Gerdhem. På honom ankom att omsätta i praktiken de idéer man kommit överens om och genomföra anläggningsarbetena. Förutom avgörande insatser vid stockholmsnätet var det framförallt utomlands som hans verksamhet kom att bli förlagd. Var helst ett nätarbete skulle sättas igång — i Mexico, i Warszawa eller Moskva — var Gerdhem med och omsatte i första hand de erfarenheter man vunnit vid Stockholms Allmänna Telefonaktiebolag. Eftersom

Ingenjör Rogowsky. Nu, instruerar några arbetare vid byggandet av en kanalisationsbrunn i Guayaquilla i Ecuador.

andra förhållanden voro gällande än hemma i Stockholm, måste emellertid nya lösningar finnas, ny materiel konstrueras, nya montagemetoder utarbetas. När anläggningsavdelningen kom till 1916 blev Gerdhem chef för denna, ett chefskap, som han behöll till sin död 1932.

Till nyskaparna måste också räknas de två ingenjörer, som i Moskva och Warszawa i början av 1900-talet fingo hand om nätanläggningarna i därvarande koncessioner, ing. E A Englund och C F Pettersson (sedermera chef för stadssektionen i Stockholm). Den nätmateriel och de projekteringsprinciper, som konstruerades och utarbetades av dessa herrar, låg till långt in på 30-talet — i vissa fall ännu längre — till grund för nätbyggena vid LME. Efter denna historiska snabbteckning övergår vi till Nätavdelningens nuvarande organisationsform, som framgår av nedanstående schema.

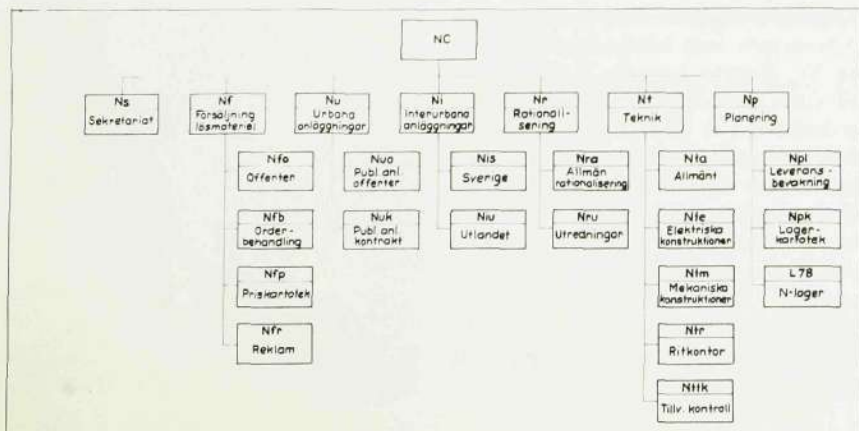
Säljande instanser

Avdelning N har tre säljande instanser: *Nf*, som säljer lösmateriel, dvs. sådan materiel, som inte ingår i av oss utförda anläggningar; *Nu*, som säljer — och installerar — urbana anläggningar, och *Ni*, motsvarande instans för interurbana anläggningar.

Den materiel, som *Nf* säljer, skiljer sig i viss mån från den, som säljs i våra anläggningar. Kundkretsen är delvis en annan. En av *Nf*'s stora artiklar är t. ex. högspänningsskydd, avsedda att skydda telefonledningar upplagda på kraftledningsstolpar, som säljs i rätt stora kvantiteter till kraftbolag, framförallt till Indien.

Försäljningen genom *Nf* övergår automatiskt mer och mer till att omfatta typer enligt *N*'s anläggningsstandard, därigenom att en hel del anläggningskunder övergår till att bli lösmaterielkunder. En del telefonförvaltningar, som från början anlitat oss för komplett anläggning, får så småningom sin egen tekniska stab och inköpsorganisation. Försäljningen av nätmateriel till dessa kunder övergår då från *Nu* till *Nf*.

Nu's verksamhet omfattar, som tidigare nämnts, försäljning och anläggning av urbana teleffonnät. Kunderna äro statliga, municipala eller privata telefonförvaltningar. Första etappen i för-

Fyra nätmän i begrundan över en kopplingsbox. Fr. v.: Ing. Sune Hasselbohm, NimC, ing. Edvin Tillgren, NiC, övering. Gunnar Åberg, NC, och ing. Laszlo Asztalos, Nfo.

Förutom de säljande och tekniska sektionerna finns sekretariatet, *Ns*, som handhar all in- och utgående korrespondens samt planeringssektionen, *Np*, som sköter om att den materiel beställs från egna verkstäder eller utomstående leverantörer, som *Nf*, *Ni* och *Nu* behöver för sin försäljningsverksamhet.

Personal hemma och ute

Låt oss nu se en smula, hur Nätavdelningen kommer in i LME-sammanslaget. *N* är LME:s minsta sakavdelning. Personalen här i Stockholm uppgår till mellan 50 och 55 personer, dvs. ca 4 % av totala antalet tjänstemän vid Midsommarkransen. Härtill kommer ett 50-tal ingenjörer och förmän ute i världen samt ett varierande antal arbetare från de länder, där montage i egen regi pågår. Faktureringen har hittills rört sig om ca 10 milj. kr, dvs. 5 % av moderbolagets totala fakturering. Härav kommer ungefär 30 % på *Nf*, 10 % på *Ni* och resten på *Nu*. Av anläggningsfaktureringen utgör ca 75 % materiel och 25 % montage. Av materielen utgör slutligen ca 20 % materiel från egna verkstäder och ca 80 % inköpta produkter.

Detta innebär att endast en obetydlig del av våra verkstäder arbetar för *N*. För huvudfabriken är siffran ca 1,5 %, för kabelverket i Älvsjö ca 5 %.

Vad kostar nätet?

Man kan se samma sak från en annan synvinkel. Fördelningen av kostnaderna för en komplett urban automattelefonanläggning (exkl. byggnader) är i runda tal:

automatstation	35 %
apparater och växlar	15 %
nät	50 %

Ingenjör Nils Sidenmark, NIK, och ingenjör P Priklonsky, NfC, provar ett ädelgasrör med en testprovare.

säljningsarbetet utgör i allmänhet projektering av telefonanläggningen. På basis av detta projekt uppgör *Nuo* en kalkyl, som omfattar komplett nätanläggning, dvs. kanalisation, kablar, nätmateriel samt montage. Om vi i offererten bör ta med komplett montage eller endast arbetsledning, blir en senare fråga.

Nuk har till uppgift att handha anläggningsarbetet, när kontraktet väl är skrivet. Dess väsentliga uppgift består i att specificera materielen, som behövs för anläggningen, och se till att denna kommer ut i tid. *Nuk* skall även se till att personal skickas ut och att ekonomisk och teknisk rapportföring sker i behörig utsträckning. Göra upp arbetsprogram och kontrollera att detta följes ingår också i *Nuk*'s åligganden. Vid arbetets slut ger *Nuk* impuls till fakturering och bearbetar efterkalkylen vad på Nätavdelningen ankommer.

Som exempel på arbeten, som f. n. handläggs av *Nuk*, kan nämnas nätanläggningar i Barranquilla, Quito och Rangoon samt i ett flertal städer i Turkiet och Venezuela.

Ni handhar interurbana anläggningar. Den största kunden för *Ni* är Statens Järnvägar, för vilka vi installerar interurbankablar för ca $\frac{1}{4}$ miljon kronor om året. I denna siffra ingår dock ej kablar eller pupinboxar utan endast nätmateriel och skarvningsarbete.

Den tekniska verksamheten

Den tekniska verksamheten på avdelningen är uppdelad på två sektioner, *Nt*, som handhar konstruktion och tillverkning av vår materiel, och *Nr*, rationaliseringsavdelningen, som utvecklar och förbättrar montagemetoder.

Nt's verksamhet går ut på att få fram bättre och billigare nätmateriel. Såväl då det gäller anläggningar som lösmateriel beror en framgångsrik försäljning på att vi ligga bra till, helst en bit före våra konkurrenter, beträffande såväl kvalitet som teknik och priser.

Frågan om billigare tillverkning hänger intimt ihop med tillverkningsseriernas storlek. Försäljningsvolymen å andra sidan är beroende av priset. För att hålla antalet typer nere och serierna så stora som möjligt strävar vi ständigt efter standardisering och försöker få kunderna att acceptera de typer, som vi betrakta som standard. Denna strävan skär sig med den synpunkten, att kunden alltid har rätt och skall få, vad han vill ha. Det blir därför en kompromiss, men resultatet blir ofta, att vi får lov att avböja att offerera, därför att det kunden begär, alltför mycket avviker från våra normala typer.

Nr, rationaliseringssektionen, är förhållandevis ny. Den tillkom för ca 5 år sedan och är avsedd att framförallt ha hand om utvecklingen av olika arbetsmetoder (montagemetoder) ävensom att vara en länk mellan konstruktionsavdelningen och anläggningsverksamheten. Där fanns förut ett visst tomrum, som håller på att fyllas ut av *Nr*. Härvid har vår strävan inte alltid varit att konstruera nytt. Vi försöka hålla oss å jour med vad andra telefonföretag och telefonförvaltningar komma fram med och anamma gärna utifrån, vad vi anse användbart. Vi ha t. ex. ett fruktbarande samarbete med Televerket, som beredvilligt ställt resultatet av sitt rationaliseringsarbete på bl. a. transportområdet, spinnmetoden och montage av plastkabel till vårt förfogande.

Fördelningen av de 50 %, som kommer på nätet, är i stort sett följande: materiel 23 % och montage 27 %.

Endast ca 5 % av hela anläggningens värde kommer emellertid på den s. k. kvalificerade nätmaterielen. Eftersom även denna materiel är relativt lågt förädlad, åtminstone i förhållande till stationsutrustning osv., lönar det sig i allmänhet inte att tillverka den på våra egna verkstäder, som siktar på ett högklassigt utförande med en kvalitet och med toleranser, som i allmänhet inte är nödvändiga, då det gäller nätmateriel.

LME:s melodi: komplettanläggningar

Man kan då fråga sig, varför LME överhuvudtaget har en nätavdelning. Varför koncentrerar inte bolaget sin verksamhet på sådana högklassiga objekt, som dess fabriker äro rustade för och som kan säljas med goda marginaler?

Förklaringen är enkel nog.

Man kan säga, att det finns två slag av kunder. Å ena sidan finns det telefonförvaltningar, som själva bestämma, hur de vilja ha sin anläggning utförd, själva specificera sin materiel, själva bygga sitt nät och kanske även sina stationer. De ha emellertid i allmänhet inte någon egen tillverkning av telefonmateriel utan köpa denna från utomstående. I detta fall beställes ofta den mera avancerade materielen som automatstationer och apparater, t. ex. hos oss, under det att det mesta av nätmaterielen köpes från lokala tillverkare.

Det finns emellertid även andra förvaltningar, som inte äro så rustade, att de själva anse sig kunna avgöra i detalj, vilken anläggning de böra ha. I detta fall måste de få hjälp med pro-

jekttering av sin anläggning och även med specifikationen av materiel för såväl station som nät. De vill med andra ord uppdraga åt någon att först tala om för dem, vad de behöva, och att därefter överlämna detta till dem i driftfärdigt skick.

Eftersom denna andra kategori av telefonförvaltningar finns och alltid kommer att finnas i viss utsträckning, är det av största vikt för vårt företag att kunna offerera *allt* vad en sådan kund behöver inom telefoniområdet. Vi sträva därför efter att kunna offerera *komplettanläggningar*, dvs. inte bara en automatstation med apparater utan även tillhörande nät, allt färdigmonterat och i drift. Det har visat sig, att dessa våra möjligheter att offerera en komplett anläggning ofta varit ett starkt argument i den alltmer hårdnande konkurrensen.

I Barranquilla, Colombia, arbetar man med tryckvibrationsmaskin för tillverkning av 4-pipsblock.

Nätavdelningens verksamhet kan dessutom tänkas indirekt underlätta försäljningen av bolagets produkter enligt följande resonemang. Om en telefonförvaltning köper en automatstation från oss och bygger nätet själv med olämplig materiel och utan sakkunnig arbetsledning, vilket resulterar i ett dåligt nät, blir servicen härigenom dålig. Allmänheten och kanske inte heller förvaltningen vet eller vill erkänna att felet ligger i nätet, utan stationen får vanligtvis skulden, vilket är en svår belastning vid utökningar eller affärer med närliggande förvaltningar.

Dessa synpunkter ha på sista tiden fått vidgade aspekter.

Det har visat sig, att det inte är tillräckligt att ta sikte endast på *byggnad* av ett nät. Vi ha ju ofta kontraktsenliga förpliktelser att hjälpa kunden med drift och underhåll, och även om så inte skulle vara fallet, ligger det alltid i vårt intresse att lämna kunden all den hjälp han behöver — och vill ta emot — i fråga om skötseln av det

Fröken Carin Modén och fru Lisa Ekström, sekretariatschef, håller i trådarna på nätavdelningen.

av oss byggda nätet. Detta gäller framför allt kreditaffärer, där kundens betalningar till oss är direkt eller indirekt avhängiga av driftsinkomsterna. En sådan hjälp kan inte bli effektiv, om den inte omfattar *hela* verksamhetsområdet, dvs. inbegriper även nätet.

Den nya nättekniken

Till sist några ord om vad vi på N tror om framtiden.

Den tendens, som en smula elakt uttryckts med orden: »Det nät är vackrast, som inte syns», kommer att slå igenom i allt högre grad. Vi måste forcera vår strävan att få bort nätet från gator och fasader. »Ned i jorden, in i husen!» måste mer och mer bli vårt motto. Frånsett estetiska fördelar vinner man härigenom ett driftsäkrare nät, vilket mer än väl i det långa loppet uppväger merkostnaden för det dyrare förläggningssättet.

Det kommer säkerligen att bli billigare att i framtiden bygga kabelnätet — åtminstone delvis — i plast. Detta betyder andra förläggningssätt, andra skarvningsmetoder och andra kabelgarnityr.

Den moderna tekniken har vidare medfört, att de olika delarna av en telefonanläggning hänger mera intimt samman än förut. Den utveckling inom automat- och transmissionstekniken, som man inom den närmaste tiden kan vänta sig framför allt med tanke på transistorn, kommer säkerligen att sätta sina spår även inom nättekniken. Ledardimensionerna kanske kommer att gå ned ytterligare, så att vi få tillägna oss finsömmerskornas teknik. Koaxialtuberna kanske kommer att tränga in i lokalnäten, så att vi bli rörmokare i stället för kabelskarvare och stationsutrustningen kommer kanske att delvis flyttas ut i fördelnings-skåpen, som får en oanad renässans.

Gunnar Åberg

↑ Orkesterföreningen hade i år ordnat en bejublade mannekänguppvisning på sin fest, Fingerskivan. Det var dans och strängospel, tivolinöjen och allsköns upptåg. Flickan på bilden var en av mannekängerna — vad hon heter har vi lovat att inte avslöja . . .

↑ LM Ericssons personal var naturligtvis med bland dem som skänkte pengar till Ungern-insamlingen. Och inga småslantar heller — 7 000 kronor fick man ihop. 30 insamlingsbössor var igång i matsalarna under de två dagar insamlingen pågick. Här ses kassör Alf Ståhl presidera vid sammanräkningen. De övriga heter Åke Andersson, personalkonsulent, Anna Pettersson, Exk, Gurli Carlsson, Exk, Werner Sundell, tjänstemannaklubbens ordförande, och Olle Svensson, verkstadsklubbens ordförande.

På LM Ericsson i Katrineholm har man haft besök av pensionerade statstjänstemän med fruar. Vid rundvandringen på fabriken var det mycket som imponerade. Här t. h. har herr och fru Anton Karlsson, fru Hilma Billfeldt och herr Carl Fager fastnat vid en 500-väljare, som verkställare Sven W. Eriksson visar.

Staden Cali i Colombia har som nämnts på annat ställe i detta nummer i present av LM Ericsson fått en telefonutrustning som omfattar automatcentraler för 4 200 linjer. Direktör Olaf Gustafsson, längst t. v., överlämnar här LM-gåvan till Colombias president, general Gustavo Pinilla. De övriga på bilden är presidentens maka och ett par tjänstemän i en colombiansk hjälporganisation, (Sendas). Evenemanget sändes förresten i television.

↑ I frostiga vinterdagar kan det vara skönt att låta tankarna återgå till sommarens ljuvliga värme. Här är en bild från Sieverts Kabelverks utflykt till Sandhamn i somras då ett hundratal anställda med åkta häfter, fästmor och fästmän kopplade av en solig söndag. Anita Olsson och Aldor Bisell var med bland dem som roade sig med skämtälvingar.

ERICSSON

Verkaufsgesellschaft

m. b. H.

Ett Ericsson-företag i främmande land, som inte huvudsakligen säljer telefonmaterial — är det möjligt? Inte desto mindre finns ett sådant så nära oss som i Västtyskland, där Ericsson Verkaufsgesellschaft m. b. H. svarar för koncernens försäljning. F. n. arbetar nämligen bolaget inte på telefoniområdet, men i gengäld så mycket mer intensivt med andra grenar av LME:s tillverkningsprogram, framför allt telesignalmaterial.

CENTRALOGRAPH-anläggningar har alltsedan bolagets start varit huvudobjektet. Det bör kanske i detta sammanhang erinras om att CENTRALOGRAPHEN är en apparat, som på ett diagram papper registrerar hur maskinerna i en fabrik arbetar. Och icke nog därmed. Det är också möjligt att med hjälp av en fingerskiva, monterad vid varje maskin, genom en siffercode få överfört till CENTRALOGRAPHENS diagram papper orsaken till att en maskin står still. Dessa anläggningar, som påvisar maskinernas stillstånd och orsakerna därtill, tjänar som hjälpmedel för fabriksledningen att kontrollera produktionen. Den ger också på ett objektivt sätt upplysningar om var åtgärder är nödvändiga att vidtaga för att höja kapaciteten.

I syfte att introducera CENTRALOGRAPHEN särskilt hos textilindustrin, vars maskinpark och arbetssätt ansågs lämpat för övervakning med CENTRALOGRAPH, började Ericsson Verkaufsgesellschaft, eller EVG, som namnet förkortas inom koncernen, år 1933 i all blygsamhet sin verksamhet.

Firman hade på den tiden sitt säte i Berlin. Trots kriget kunde bolaget fortsätta sitt arbete fram till 1942. Då måste det emellertid frysas ned i väntan på bättre tider med normalare handelsförbindelser. Åren närmast efter kriget inbjöd inte till ett återupplivande. Därtill var den tyska kundkretsen alltför illa medfaren av krigets härjningar. Fabrikerna hade lidit väldiga skador. Både funktionsdugliga maskiner och pengar saknades. Först 1948 hade industrin repat sig så mye-

*LME:s
försäljnings-
bolag*

i Västtyskland

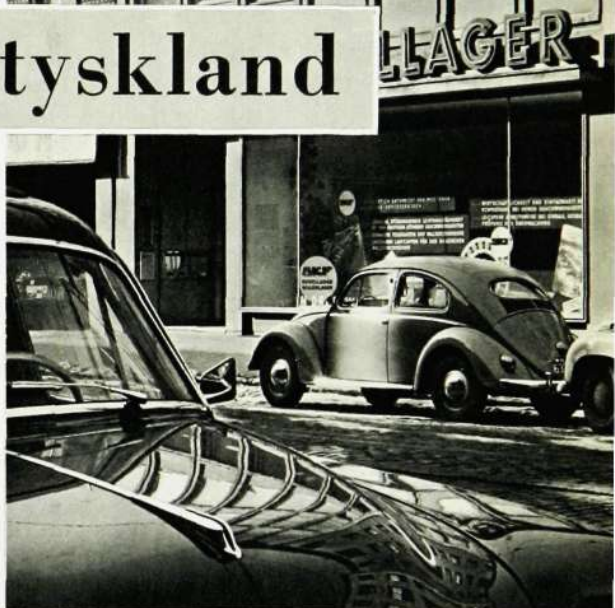
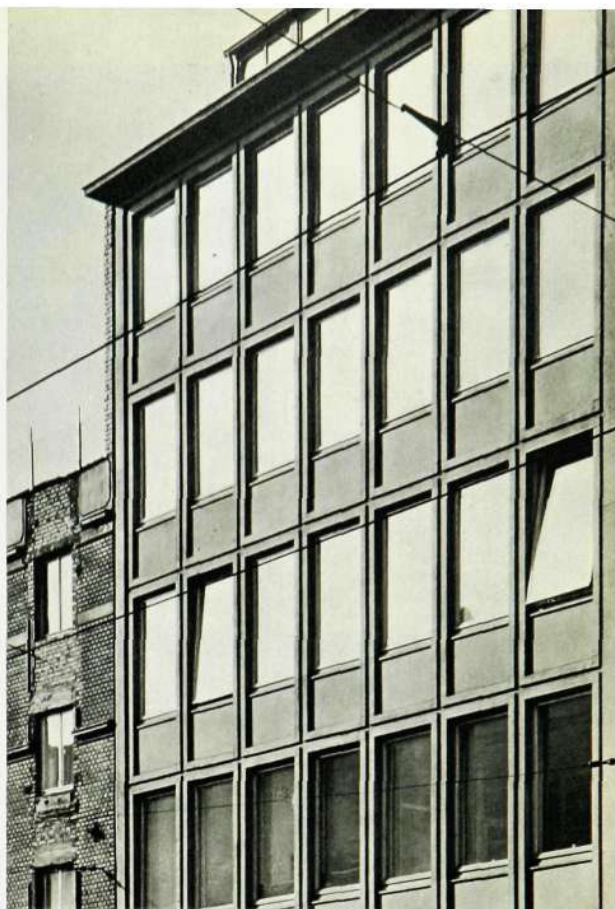
Worringer Strasse 109, centralt i Düsseldorf, är adressen till LM:s tyska försäljningsbolag.

ket att våra produkter åter kunde finna avsättning på marknaden. I Frankfurt am Main startades bolaget på nytt, även då under blygsamma förhållanden och med en personal på två personer.

Liksom förut låg tyngdpunkten i försäljningen på Centralographen. Det tyska textiltillföretagen hade emellertid drabbats svårt av kriget. Konkurrenten var dessutom både inom och utom landet oerhört hård, vilket ytterligare minskade företagens möjligheter att investera medel, även om man naturligtvis vidtog alla möjliga åtgärder, som kunde inverka produktionsfrämjande. Mer och mer har därför tyngdpunkten i försäljningen kommit att överflyttas

från textilindustrin till andra grupper av industriföretag, där Centralographkontroll också visat sig kunna användas med fördel. För närvarande säljer EVG huvudsakligen till den tunga industrin, speciellt varm- och kallvalsverk. Även andra slag av industriföretag bearbetas med framgång.

Den övervägande delen av kunderna finns i Ruhrdistriktet, vilket föranlett EVG att flytta sitt högkvarter till detta område. Efter en period i Essen installerade sig EVG hösten 1954 i Düsseldorf, huvudort i Ruhrdistriktet och en stad med ca 650 000 invånare. Düsseldorf har en betydande industri och närheten till bl. a. de stora indu-

Fem av den nio man starka personalen i Tyskland. Fr. v.: Chefen, G. Dillenberg, chefssekreteraren frk Wiedershold, montör Meier, artikelförfattaren A. Trägårdh, ledaren för den tekniska avdelningen herr Schöneck och bokföraren herr Reihman.

stristäderna Essen, Köln, Duisburg och Krefeld gör den dessutom särskilt lämpad som säte för EVG.

Möjligheter till utvidgning

Staden bär fortfarande mycket tydliga märken efter kriget. De centrala delarna blev särskilt hårt drabbade. Bostadsbristen är ännu mycket svår, men om myndigheternas förutsägelser håller streck skall det största behovet vara tillgodosett om ett år. Under tiden byter Düsseldorf sakta men säkert ansikte. Nybyggnader och påbyggnader på delvis raserade hus växer upp undan för undan och förändrar gatubilden.

EVG har sitt kontor i de bägge översta våningarna i SKF:s nybyggda hus, som ligger alldeles i närheten av huvudbangården. Förutom ett mycket centralt läge har Ericsson-bolaget här även vissa expansionsmöjligheter.

Dessa möjligheter till utvidgning har glädjande nog mer och mer behövt utnyttjas. Försäljningen har med andra ord stadigt ökat och därmed också behovet av mera arbetskraft. För närvarande arbetar nio personer hos EVG, vilket kan synas mycket, om man tänker på att försäljningen är begränsad till ett fåtal produkter. Det visar dock att energiska försäljningsinsatser, kombinerade med en välorganiserad kundservice, kan ge resultat, även om marknaden måste begränsas.

Personalen är helt och hållet tysk. Chefen för bolaget, Gerhard Dillenberg, själv en rutinerad försäljningsman, har till sin hjälp i direkta kundbearbetningen två försäljare. Den ene ägnar sig speciellt åt CENTRALOGRAPH-försäljning, och den andre, som huvudsakligen arbetar inom Düsseldorfområdet, sysslar även med andra försäljningsobjekt.

Den tekniska avdelningen består av en ledare och två montörer. De svarar för planläggningen och i vissa fall montage av anläggningarna samt vidare för underhåll och service.

Bokföring och spedition handläggs av en man, och två stenografer har hand om korrespondensen och därmed sammanhängande uppgifter.

Från 8 på morgonen till 5 på eftermiddagen året runt — utom lördagar, när man stänger kl 1 — är denna niohövdade personal sysselsatt med Ericsson-affärer.

För att uppnå en så intensiv bearbetning av marknaden som möjligt har bolaget dessutom en del representanter på skilda håll i landet, som ger anvisningar om aktuella affärer. Representanterna bearbetar kunden under det första skedet för att sedan, då en mera noggrann teknisk planering blir nödvändig, överlämna ärendet för slutbehandling till EVG. Representan-

T. v. utställningsrummet i Düsseldorf med försäljarna Schipper och Niesewandt, stenografen frk Retzman och montör Roloff. Övan ses montör Meier i färd med att justera en Centralograph-anläggning.

Midsommargården

har fyllt 10 år

terna utgöres av mindre företag eller enskilda personer, specialiserade som rådgivare för någon viss bransch av industrier. De är alltså väl inarbetade inom någon industrigren och kan bedöma hur en centralographanläggning för just den typen av företag skall kunna bli till största nytta.

Till hjälp för de egna försäljarna och representanterna sänder EVG regelbundet ut propagandabrev och bearbetar med dessa systematiskt en grupp kunder i taget, dock icke större grupper än att man har tillräckliga personalresurser för att ägna inkommande förfrågningar tillräckligt intresse. Propagandabreven tycks ha större effekt i Tyskland än i Sverige, vilket möjligen hänger samman med att denna introduktionsmetod för en vara tillämpas i större utsträckning där än i Sverige både av små och stora företag.

För CENTRALOGRAPHEN bedrivs en rätt betydande propaganda. Fackpressen beskriver systemet i mer eller mindre omfattande uppsatser tid efter annan och klarlägger dess inverkan på produktionskapaciteten. Dessa omnämmanden har givetvis större värde än all annan form av ackvisition. Sist men inte minst bidrar de redan i drift varande CENTRALOGRAPH-anläggningarna till att skapa förtroende både för deras driftresultat och deras funktionsduglighet.

Utöver CENTRALOGRAPHEN söker EVG bygga upp en marknad för snabbtelefoner, hemtelefoner och en del annat telesignalmaterial. Tills vidare begränsas dock denna försäljning huvudsakligen till Düsseldorf-området, som är lättare tillgängligt för den säljande personalen. Som redan nämnts arbetar man däremot f. n. inte med försäljning av telefonmaterial i övrigt. Orsaken är svårigheterna att anpassa materiel, som skall anslutas till det allmänna telefonnätet, till den tyska marknadens föreskrifter. Framför allt gäller detta telefonapparaterna. Man föreskriver nämligen att de olika fabrikanternas apparater skall vara så utförda att reservdelar av ett fastställt utförande alltid skall kunna användas.

Försäljningsbegränsningen till trots har EVG uppnått en god position. Bolaget är i år den största utländska köparen av Ergas telesignalmaterial. Även det är en ställning i den stora Ericsson-familjen, vård att försvara. Om inga oförutsedda förändringar sker i marknadsläget bör det också finnas goda förutsättningar att behålla den.

A Trägårdh

Ett jubileum skall vara fest och pompa, säger traditionen. Midsommargårdens 10-årsjubileum, som firades den 1 november, utgjorde inget undantag. Alla de gamla ingredienserna fanns med — tal i långa banor, musik, lyckönskningstelegram etc.

Men ändå var det någonting som skilde detta jubileumsfirande från det vanliga. Musiken utfördes inte av någon paradorkester utan av Midsommargårdens egna medlemmar och gav därmed ett gott exempel på vad man bl. a. sysslar med på hemgården. Det var också utmärkande för programmet i övrigt.

Ett högtidstal hör ju till vid sådana här tillfällen. En av stiftarna, tidigare verkställande direktören vid LM, Hans Th. Holm, framförde det. I talet redogjorde han bl. a. för gårdens tillkomst, bakgrunden och de förutsättningar som fanns för att företaget skulle lyckas, vad man hade hoppats på etc. Vidare läste han upp § 1 i stadgarna, som kan vara av intresse att återge: »Stiftelsen Midsommargården har till ändamål att inom Midsommarkransen och angränsande stadsdelar verka för gemenskap och förståelse mellan människor tillhörande olika åsiktsriktningar, arbetsområden, livsintressen och åldrar, samt befördrå den enskildes personliga utveckling. I sådant syfte skall stiftelsen främja vård och uppfostran av barn, bereda undervisning och utbildning samt i övrigt bedriva kulturell och social verksamhet.»

Hur man sökt förverkliga de syften, som uttrycks i denna första paragraf fick man en uppfattning om när gårdens föreståndare, fil. mag. Yngve Sjöberg, strax efteråt tog till orda. Han visade färgbilder från gårdens olika verk-

samhetsgrenar och man fick en mycket rik provkarta på allt som har gjorts särskilt för att medlemmarnas fritid skall bli så givande som möjligt.

Men även om talen som hölls under kvällen var intressanta så kan det inte hjälpas att det var de övriga programpunkterna, som beredde besökaren den största glädjen. Det som då framför allt intresserade var några dansstudier. Även den mest kräsne balettkännare måste ovillkorligen kapitulera för vad barnen från Midsommargårdens dansgrupper åstadkom — det var en grace och en känsla för rytmik som man trodde hörde bara Operabaletten till. Koreografen, Florella Lindgren, har all heder av sina adepter.

Mera beröm: Sylvia Blixts barnorkester, som gav prov på vad man under många och arbetsamma år lärt sig på fritiden. Att det bland barnen råder ett brinnande intresse för musik vittnar följande om: Mer än 700 barn undervisades förra året i instrumentalmusik! Onekligen en imponerande siffra.

Tre unga violonister från Sylvia Blixts barnorkester får representera 700 musikelever i Midsommargårdens musikskola.

LME:s hemvärnsmän hade kompani-afton den 30 oktober i Midsommar-gårdens stora samlingsal. Där fanns inte bara det vanliga hemvärs-gänget, höga hemvärs-militärer, bolagsledningen, avdelningschefer, verkskydds-spetsen och lottor var även inbjudna, i allt ett drygt 100-tal. Rikshemvärns-
chefen överste Per Kellin och kon-
cernchefen, hedershemvärnsmannen
Ture Åberg, toppade samlingen, den
förra i uniform, den senare i grå ledig
kostym.

Musikdirektör Eric Malmberg och hans trio ur LME-orkestern inledde träffen, och så steg LME:s hemvärns-
chef, Inge Enander, fram för fronten.
Han hälsade i väl vald ordning de in-
bjudna välkomna. Några ur de egna
leden presenterades och särskilt för-
tjänade fanjunkare Tapper, enligt ta-
laren, att ställas i rampljuset. Tack
vare bolagsledningens förstärkelse och
tillmötesgående har hemvärsnet fått
heltidsanställa en kompetent yrkesmi-
litär som hemvärnsadjutant. Nu har
hemvärsnet en verklig expert på att
lägga upp övningar, i vapentechnik och
vapenvård.

Och så kom turen till rikshemvärns-
chefens föredrag om det utrikespoli-
tiska läget och ordet överlämnades till
överste Kellin.

En färgglad världskarta bakom före-
dragshållaren skulle under en 1/2-tim-
me få vara åhörarnas stöd i geogra-
fien över det till sitt innehåll egent-
ligen alls inte glada budskapet om
Sovjetblockets och den fria världens
kamp om herraväldet över oceaner
och kontinenter.

Talaren redogjorde för Koreakriget,
kriget i Indokina, de aktuella händel-
sorna på Formosa, i Malacka, Indien
och Nordafrika. Dagens brännande
frågor och det oangenäma perspekti-

vet av krig med supervapen stod na-
turligtvis i förgrunden. Framme vid
denna sluffas i föredraget anknyt över-
ste Kellin till vårt eget hemvärn. Vad
han sade var i korthet detta: Att ha
ett välorganiserat och övat hemvärn
som komplement till de reguljära mi-
litärförbanden är av största betydelse.
Det gäller att med hemvärsnet täcka
en blotta som föreligger vid en över-

rumplande attack i inledningsskedet
av ett krig utan krigsförklaring, in-
nan de reguljära styrkorna hunnit mo-
biliseras. Krigsteknikens utveckling
har inte ändrat något av detta. Det
gäller då att ha ett välbemannat hem-
värn, frivilligt, eftersom detta blir en
garanti för pålitlighet och även i freds-
tid möjliggör en ständig beväpning
och stridsberedskap.

Uppskovsmän, som vid krigsfa-
ra kommer att tjänstgöra i det värnpliktiga
hemvärsnet, bör i dag anmäla sig till det
frivilliga hemvärsnet. De blir då övade
i sina hemvärnsuppgifter och i den
omgivning, där de i händelse av krig
kommer att strida. Det är ett klokt,
rationellt och ur många synpunkter
välbetänkt steg som varmt rekommen-
derades.

De kraftiga applåderna efter före-
draget gällde väl närmast detta, men de
kan också tas som ett löfte att vi alla,
var och en i sin stad, skall försöka
värva hemvärnsmän och att uppskovs-
männen särskilt skall komma i åtanke.
Efter föredraget visades filmen »Krigs-
utbrott», som säkert gav många en
tankeställare.

Samordningschefen för hemvärn-verk-
skydd, direktör Hans Thorelli, höll
också ett litet värningstal för hem-
värsnet. Han underströk rekommenda-
tionen att de värnpliktiga, som LME
utverkat uppskov för, inträdde i det
frivilliga hemvärsnet. Det skulle de inte
förlora på. Skyttet är en god sport, en
verkligt fascinerande sport, hemvärsnet
bjuder på frisk luft och rekreation,

Hemvärnsgubbar på träff

gott kamratskap och tillfälle till för-
djupning och vidgande av rent mänsk-
liga och personliga kontakter, som
alla arbetande i ett företag som LME
har den största glädje och nytta av.
I egenskap av samordnare ville han ge
verkskyddet en kompensation för de
uppskovsmän, som han på detta sätt
frestade över från verkskyddet. Många
inom hemvärsnet, som har sin första
ungdom bakom sig, borde ju vara sär-
skilt lämpade för att gå över till verk-
skyddet. De har ju dessutom den fördelen
att de känner hemvärsnet i grunden,
något som verkskyddsledaren
Nils Sköldberg borde uppskatta och
utnyttja.

Att hemvärsnet inte glömmet bort dem
som lagt sin själ i arbetet för hemvärs-
net demonstrerades genom utdelning
av hemvärnsmedaljer i silver till för-
tjänade hemvärnsmän. De mottog me-
daljerna av rikshemvärnschefen själv,
som med bistånd av chefslottan Anna-
Lisa Lundqvist fäste förtjänsttecknet
på följande:

Kompanichefen Anders Ahlberg och
kompaniadjutanterna Nils Eklöv, Ber-
til Tordemark och Ernst Bodström
samt stf plutonchefen Alfred Elgeryd.

Ett för hemvärsnets del mycket värde-
fullt inslag var när VD, hedershem-
värnsmannen, tog till orda och på sitt
snärtiga och medryckande sätt gjorde
en snabbskiss av sina intryck under
denna kompaniträff. Talet utmynnade
i bragelöftet att han av alla krafter
skall stödja hemvärsnets arbete. När
hemvärnschefen efter VD:s tal fick
anledning att tacka alla som kommit,
kunde han särskilt glädja sig åt VD:s
löfte. Med en känsla av att denna in-
formatoriskt upplagda kompaniträff
slagit väl ut, med ökad enrörelse
som följd?, kunde hemvärsnets kom-
panichef, Anders Ahlberg, känna sig väl
tillfreds.

Hemvärnsmedaljen i silver fick komp.adj. B. Tordemark och ställföreträdande plut.chefen A. Elgeryd. Överste P. Kellin och chefslottan A. L. Lundqvist applåderar medaljörerna.

Tvättmaskin eller bil?

Jag och Hildur har just haft en liten uppgörelse. Hon kom med lotter, hade gjort i ordning ett »amerikanskt lotteri» på ett par abnormt högklackade skor, som hon köpt i ett svagt ögonblick. Sedan hon funnit att hon inte kunde gå i dem, tyckte hon att bekantskapskretsen borde hjälpa henne att få pengarna åter, genom att ta lotter på skorna. Nåväl, jag tog en lott, inte för att jag ville ha skorna, men för vänskaps skull. Hildur började emellertid beklaga sig över, att vår gemensamma bekantning Nanny var en sådan »snålfia», att hon inte tagit en enda lott. Och så kom hon förstås dragandes med talet om Nannys dyra strykbräda. Tänka sig att lägga ut nästan åttio kronor på en sådan grej, men inte kunna ta en lott av en kamrat!

— Hör du, sa jag, Nanny *behöver* strykbrädan, men inte dina skor, som förmodligen är tre nummer för stora för hennes fötter.

Nanny har tre barn, man och hushåll samt dessutom ett förvärvsarbete att sköta. Hon har gått in för att göra arbetet i hemmet så lite tidsödande och tröttsamt som möjligt. Hon har skaffat sig tvättmaskin, tryckkokare och andra ändamålsenliga hushållsredskap. När hon kom och berättade om strykbrädan, som går att höja och sänka och som gör strykarbetet bekvämt, tyckte hon själv att priset var högt, men när man har barn och är tvingad att tvätta och stryka mycket, så behöver man bra hjälpmedel. Hennes man hade tyckt att det var »vansinnigt» att kasta ut så mycket pengar på en »brädlapp». Men tänk, så mycket pengar *han* kastar ut på sitt eviga tippande och sitt rännande på Råsunda och Stadion, la Nanny till lite upproriskt.

Och jag höll faktiskt med henne. Skall de dubbelarbetande kvinnorna orka med sina sysslor utan att bli utslitna i förtid, så är det lika viktigt, att de har ändamålsenliga och arbetsbesparande redskap i hemmen, som det är att familjen sparar till exempelvis bil eller utlandsresa på semestern. Nanny har också ordnat en »syhörna» åt sig i vardagsrummet. Symaskinen skall inte stå i »skamvrån», höljad av en pryadsduk eller camouflerad till resväska. Den skall stå lätt åtkomlig och färdig att sitta ned framför, då barnens kläder fått en reva eller då en tygbit skall bli en flickklänning på några fattiga timmar en kväll. Detta

har Nanny lärt av en klok kvinna på Hemmens forskningsinstitut, och hon har anammat vad denna predikade. Trots att bekanta, som kommer för att hälsa på, kanske tycker att Nanny är originell, som ordnat sig en syhörna i »finrummet».

Att karlar ibland tycker att det inte får läggas ut för stora pengar på strykbräden, kastruller, golvmoppar och liknande, är kanske inte så underligt. De är från sina föräldrahem vana vid, att hushållsarbetet gick »av sig själv», deras mammor ställde inga krav på moderniteter. Sömnad var något som mammorna sysslade med, medan karl och barn var på arbetet eller

i skolan; symaskinen åkte undan med expressfart, då kvällen kom. Mamma kunde efter arbetsdagens slut sätta sig i soffhörnan och ta fram nål och tråd, men då var det för att brodera på en en duk. Aldrig att hon fordrade att få ha en »syhörna».

Nutidskvinnan, som har både förvärvsarbete och hem att sköta, kan inte vara lika anspråkslös och »billig i drift», som hennes mamma var. Detta bör åtminstone vi, hennes medsystemer förstå. Om vi själva har mindre arbetsbörda, om vi inte har barn utan bara oss själva eller eventuellt lever i tvåpersonershushåll, så skall vi ändå kunna ha tillräcklig fantasi för att föreställa oss, att hon som har en eller flera slitvargar till barn hemma, behöver massor av hjälpmedel.

Vad är det för mening med hög levnadsstandard, vackra hem, bilar och annat som vi strävar efter, om husmor blir utsliten i förtid? Hon *måste* få sin arbetsbörda lättad, hemarbetet måste rationaliseras.

Elsa

PRAKTISKA RUTAN

Den »slitna» grammofonskivan är i de flesta fall bara smutsig. Gör ren den med bensin på en bomullstuss.

LM:are pimplar torsk

I början av november hade Fritidskommittén ordnat en båtutflykt med torskpilkning. Det var 25 herrar och 2 tappra damer som samlades tidigt på morgonen för att med m/s Svan bege sig ut till havs för att pröva fiskelyckan. Trots den kalla vinden och kylan var humöret det allra bästa. Resan gick genom Skurusundet och Baggensstaket mot Utö där det lades bi och »det stora fiskafänget» började. Kaptenen på »Svan» var den förste som hade tur att dra upp en torsk. Alla ombord var inte »utbildade» sportfiskare, så många roliga situationer uppstod med tilltrasslade revar och pilkar. Allt togs emellertid från den glada sidan.

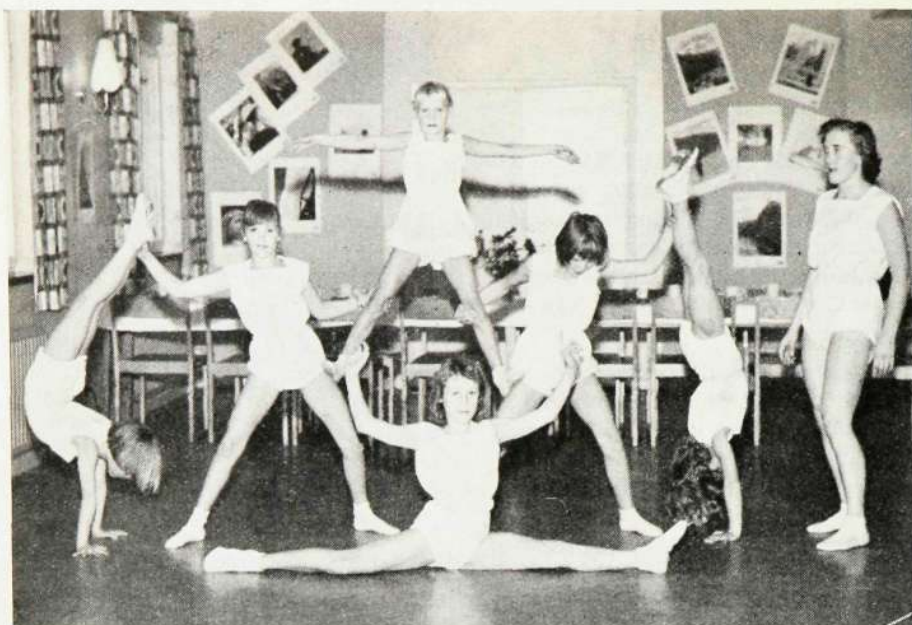
Under tre timmars hård strid om vem som skulle få den största torsken kunde Elis Söderberg, Vt 36, utnännas till segrare och lagerkransas av Bertil Tordemark.

När fiskarna så småningom gick i land i Stockholm kunde avundsjuka stadsbor bliga på dagens fångst, omkring 30 torskar, resultatet av tålmodigt väntande.

Klubbnytt från Älvsjö

Tjänstemannaklubben vid Kabelverket i Älvsjö hade i slutet av oktober ordinarie sammanträde. Vid mötet valde man följande styrelse:

Herr Stig Järvemo, ordf., hr Idon Pettersson, v. ordf., hr Gösta Engzell, sekr., och fru Calla Nilsson, kassör. Övriga ledamöter blev hrr Gustav Persson, Bertil Fahlberg och Lennart Selving.

Sött i Söderhamn

En av de anställda vid Söderhamnsfabriken, 19-åriga Margit Biller, har ett levande intresse för allt som har med gymnastik att göra. Hon lär därför också ut av sitt kunnande: Varje fredag tar hon hand om ett 50-tal flickor i 10-årsåldern och leder dem i gymnastik i Centralskolan i Söderhamn. Varje måndag tar hon en dust med stadens frisksportare och tränar akrobatik.

För akrobatiken har hon tydligen funnit ett speciellt intresse och därför har hon plockat ut 6 flickor i åldern 8—12 år som hon kört extra med och som faktiskt har kommit ganska långt på området. Truppen, som kallar sig »De sex vita mössen», gjorde i samband med fritidskommitténs tillställning i matsalen den 20 oktober ett livligt uppskattat framträdande. Flickorna visade en strålande ambition och tycktes ha enbart roligt vid utförande av de många gånger allt annat än lätta uppgifterna. Truppen, som tidigare gjort några framträdanden vid en del kabaretföreställningar, skall använda de pengar som dessa inbringa för en resa till Frisksportarnas Gymnastikläger i Örebro nästa år.

Det bör kanske framhållas att fröken Biller för Korporationsklubben LME:s räkning deltagit i en idrottsledarekurs på Bosön i höst. Vi hoppas att hon skall få glädje av sitt arbete och få det stöd som behövs för ett gott resultat.

Storfrämmande

Söderhamnsfabriken och dess arbetsledareklubb hade i mitten av oktober besök av arbetsledare från Katrine-

holm och Huvudfabriken. Först kom katrineholmarna, som tisdagen den 16 oktober togs emot i Söderhamnsfabrikens matsal, där en trevlig sammankomst ordnats av företagsledningen och arbetsledarklubben. I programmet ingick sång och musik samt ett uppskattat spex av LM-arna Nils Andersson och Gösta Nordström.

Fredagen den 19 oktober var det ett 40-tal arbetsledare från Huvudfabriken som invaderade staden och togs emot med en välkomstillställning på Stadshotellet. Lördagen ägnades givetvis åt Söderhamnsfabriken, som noggrant studerades. Ett intressant studiebesök i AB Marma-Långgrörs sulfatfabrik ingick också i programmet.

När katrineholmarna gästade Söderhamn hade man bl. a. en 3-kamp. Alf Norlin, Kh, förflyttar sig på plåtar utan att röra golvet. Disponent J. Ericsson, Sö, och herr S. Larsson, Kh tittar på.

Femårsfest på Signalbolaget

I samband med Signalbolagets överflyttning 1951 från Midsommarkransen till Telesignalfabriken i Gröndal bildades SIB:s Tjänstemannaklubb av de SIB-tjänstemän, som tidigare varit organiserade i Tjänstemannaklubben vid HF. Medlemskapet höll sig de första åren omkring 40. Den kraftiga expansion som SIB haft efter inflyttningen i de nya lokalerna vid Lövhölmavägen i Gröndal har nu medfört en glädjande ökning till närmare 60 medlemmar. Klubbens femte årsmöte, som hölls fredagen den 19 oktober, hade förlagts till det nya SIF-huset vid Linnégatan.

Årsmötesförhandlingarna leddes av klubbens tidigare ordförande, ingenjör A Hofström, och den nya styrelsen fick följande utseende: Ordförande blev ing. K E Wahlqvist, omvald, sekreterare ing. L Ljung, omvald, kassör ing. S E Qvarsell, nyvald, och förhandlare ing. C E Danielsson, nyvald. Klubbordföranden, ingenjör Wahlqvist, tackade den avgående styrelsen

Ordf. i Tjänstemannaklubben, L. E. Wahlqvist, håller högtidstalet. T. v. ombudsman L. Ericsson.

och särskilt förhandlaren Lennart Erning, som efter fem års duster med företagsledningen önskat dra sig tillbaka.

Vid supén efter årsmötet framförde LM-klubbarnas allt i allo, sekreterare Lennart Eriksson vid SIF:s stockholmsavdelning, avdelningsstyrelsens lyckönskningar till den lilla, men naggande goda, femåringen och överlämnade SIF:s bordsflagga, vilken ordföranden i sitt tacktal försäkrade »skulle komma att hållas högt». Supén med åtföljande dans hade förlagts till SIF-husets restaurang.

Vad vill idrottsordförandena?

Kontakten presenterar nyårs-önsknningar 1957

Idrotten inom LM-företagen är och har alltid varit omhulad av personal och ledning. Intresset tycks också stiga år från år. Nya grenar kommer till och nya lokalföreningar bildas allteftersom LM expanderar. Så här före jul och nyår har Kontakten vänt sig till samtliga ordförande och idrottsledare inom koncernförbundet och bett dem om ett uttalande inför den säsong som står för dörren. Av utrymmeskäl har emellertid kommentarerna skurits ned till ett minimum, tråkigt nog.

Samtliga ordförande har dessutom önskat sina idrottskamrater runt om i landet en God Jul och Ett Gott Nytt År, vilket härmed framföres.

LME-företagens idrottsförbund är en fast centralpunkt för de över landet spridda LM-företagens idrottsklubbar. De årliga sommarspelen på Bosön, som samlat deltagande från klubbarna landet runt, har blivit en tradition som nu skall efterföljas av vinterspel. För att i än större utsträckning ge de

idrottande LM-ungdomarna tillfälle att träffas i denna idrottsliga lek och samvaro behövs dock ökad ekonomisk hjälp från ledningens sida. Villighet till ekonomiskt stödande har ju alltid funnits och är utan tvekan en lönnande investering. Slutligen vill jag aktualisera det gamla behovet av en

S. ERLANDSSON
ordf. i LME:s idrottsförbund

idrottens inomhushall i södra förorterna. Löften och förespeglningar från kommunen om en Brännkyrkahall har tidigare gjorts. De tusentals ungdomarna har rätt att få besked om när hallen blir verklighet.

K E HELLSTRÖM, Göteborg: Här är alla LM-företagen under en hatt. Förutom personal från DKB, FÖB och SRA har vi nu kontakt med idrottsintresserade vid HF/MÖ (Mölnåls-fabriken), varför det blåser friska vindar på västkusten och vi ser ljus mot 1957.

E KARLSSON, Karlskrona: Vi ser med förhoppning fram emot år 1957, där vi hoppas kunna visa lika stora framgångar inom lagsporten i handboll och fotboll som under 1956. Samtidigt kommer vi lägga upp programmet för fri idrott, simning och gymnastik på en större basis.

NORBERG, Uddevalla: Ett av våra önskemål för det kommande året är en bättre ekonomi som skulle göra det möjligt även för oss att delta i koncernmästerskapen. En lokal med värme för bordtennis, den sport som utövas mest vintertid, ligger också högt på önskelistan.

O WRANG, Alingsås: Vi är en ny medlem för i höst i den stora LM-idrottsfamiljen, varför vi i nuvarande stund inte har så mycket att förtälja om vår verksamhet. Våra önskemål för framtiden är att vi skall nå en stor bredd inom vår verksamhet inom Alingsåsfabriken.

S OLSSON, Söderhamn: Den i Söderhamn under flera år debatterade och diskuterade idrottsfallsfrågan hoppas vi snart skall få en positiv lösning. Därigenom skulle bl. a. korporationsklubben få större möjlighet att idka handboll och volleyboll. Ekonomien är ett svårt kapitel men vi hoppas att nästa arbetsår skall kunna ordna sig bättre.

S ULLEN, ERMI: Idrotten ger utövarerna en sund avkoppling, med önskta tillfällen till nya kontakter. Dessa övärderliga tillgångar är inte viktiga för stjärnidrottsmännen allena. Låt oss mötas i skidspåret i vinter och på »rännarbanan» i vår så skall vi, var och en, försöka slå våra egna rekord.

N HAGMAN, Alpha: Vår klubb firade 25-årsjubileum i våras. — Bristen på ledare är det stora problemet. Så var det inte för 15—25 år sedan. Nu vill alla ha allting serverat och man vill helst ha betalt för att resa till matbordet, men få vill hjälpa till att servera.

N-G BLIXT, Katrineholm: Jag skulle gärna se att villigheten blir större 1957 då det gäller sektionens- och styrelsearbetet. En annan önskan jag har är att de idrottsutövande LM-arna möter upp litet talrikare vid de alltid lika trevliga Bosö-spelen.

P ERIKSSON, Bandspelefabriken: Jag anser att utmärkelserna många gånger blir felaktigt fördelade. Det är väl inte alltid storstjärnorna som gör den bästa prestationen. Många gånger är det korpiddrottaren som genom sitt intresse och sin vilja gör den bästa prestationen.

L SEHLIN, ERGA: Vi hoppas inför det nya året att ERGA-iterna så mangrant som möjligt skall sluta upp för att underlätta klubbarbetet genom sitt medlemskap. Det kostar så litet, endast 1:— per år, men ger så mycket i form av friluftsliv i skog och mark.

L FLORIN, FÖB: Det gångna året har för FÖB IF:s del varit framgångsrikt. Således är vi f. n. KCM-mästare i handboll och i terräng (lag). LME-stafetten i Katrineholm vanns andra året i följd, varvid FÖB-laget satte nytt banrekord. I koncernmästerskapen i fri idrott för juniorer dominerade FÖB.

H FORSBERG, idrottsledare vid HF: Jag skulle vilja ha ett bättre samarbete och idrottsutbyte mellan de olika LM-företagen. Den interna idrotten stärker sambandet mellan företagen och kan även bidra till ett bättre kamratskap på de olika avdelningarna.

O GUSTAFSSON, Sievert, Sundbyberg: Låt oss se att svenska folket ibland glömmer bort hästkrafterna i sina bilar och i stället tänker på sina egna krafter. En större aktivitet med motion och idrott skulle säkert medföra bättre välmående. Korpiddrotten vill och kan göra mycket för Dig!

S LARSSON, Radiola: Vi önskar: En hel- eller deltidсанställd idrottskonsulent, som kan hjälpa sektionssledarna och som kan sköta sekretärarbetet. Tjänsten kan säkert kombineras med arbete inom personalavdelningen. Vidare önskar vi fler entusiastiska och aktiva sektionssledare.

A HOFSTRÖM, SIB: Intresset är måttligt för motion och korpiddrott. Störst är intresset för tennis och bordtennis. Men vi, som så många andra, saknar en närliggande idrottshall. Staden har planerat en sådan för mer än 10 år sedan vid Årstadal. Men, när får vi den?

H CARLSSON, Rifa: Vi på Rifa hoppas inför det kommande året på ett större intresse för idrotten och ett större antal deltagare i såväl våra egna interna tävlingar, som koncerntävlingar.

G DAHLBERG, KV, Älvsjö: Kabelverkets IK hoppas för nästa år på ett ännu större intresse bland de anställda för korpiddrotten vid företaget och vidare ett utvidgat samarbete koncernklubbarna emellan.

G JOHANSSON, SER: Å styrelsen för SER:s sportklubbs vägnar vill jag här framföra vår glädje över det gångna årets ökade aktiva intresse samt tacka för det goda stöd som visats oss från såväl aktiva som passiva medlemmar.

R ÖDMAN, DKB: Vi hoppas på en förstärkning av lagidrotterna (inkl. lagkappsimning) och tävlingar av typen poängtävling mellan koncernföretagen med massdeltagande. Vi tro, att idrott i dessa former skapar bästa förutsättningarna för laganda och fighting spirit även i det dagliga jobbet.

A FÄRNLÖF, Malmö: Vårt största problem har lösts i och med att vi fr. o. m. denna säsong har tillgång till träningsbanor för bowling och bordtennissektionerna. Detta har redan medfört ett livligare intresse för dessa grenar, ett intresse som jag hoppas håller i sig det kommande året.

W SUNDELL, LME:s IF: Nyårsönskan nummer ett blir att idrottsplanen nyrenoveras och får bestå till nytta och glädje för LM:s idrottsfolk. Nummer två är att idrottsutövare efter slutad träning får möjlighet att besöka vår utmärkta bastu.

IDROTTSNYTT

LME-företagens idrottsklubbar höll i slutet av oktober ordinarie höstsammanträde i HF:s direktionsmatsal under ordförandeskap av Sven Erlandsson.

Från mötet kan nämnas att den nybildade klubben vid Sievert Kabelverk i Alingsås invaldes i förbundet. Beslut fattades om införande av vinterspel, preliminärt bestämda till 2—3 mars 1957. Dessa kommer att hållas på Bosön och omfattar bordtennis, herr- och damhandboll, simning och skidloppning.

Vad beträffar vinterns evenemang i övrigt fördelades arrangörsuppgifterna

på följande sätt: HF, KV, SKV och VU tar hand om bordtennis, handboll, simning och skidloppning medan Sö svarar för korpohockeyn. SRA står för badminton och RIF för bowling.

I den »stora» poängtävlingen i lag-sporter och individuella grenar mellan koncernens olika klubbar segrade FÖB överlagset med 722½ poäng, följt av HF med 490 och RIF 350 poäng.

Poängtävlingen i fri idrott slutade med seger för LM Ericssons Kabelverks IK med 2 169 poäng. Tvåa blev LM Ericssons IK, 1 336 p. och trea LM Ericssons Försäljnings AB IK, 980 p.

Juniorer: bana ca 6 300 m

1) Lars Sundström, Alpha, 0.51,50, Koncernmästare. 2) Leif Ottling, HF, 0.53,55. 3) J Dalsätt, HF, 1.15,30.

Nyborjare: bana ca 6 300 m

1) Lars Sellin, RGA, 1.24,42. 2) A Thoren, RGA, 1.26,25.

I tävlingen om Ing. Nils Hagmans vandringspris på långa banan har följande inteckningar: 1950 Åke Carlsson, DKB, 1951 Stig Appelqvist, HF, 1952 Nils Carlsson, Alpha, 1953 Nils Carlsson, DKB, 1954 Tore Strid, HF, 1955 Lars Åberg, HF, 1956 Tore Eriksson, HF.

KCM-ORIENTERING

Vid årets mästerskap i orientering noterades en glädjande upprykning ifråga om deltagarantal. Tydligt är att orienteringen inom koncernen är på väg upp ur den vågdal, den under några år varit nere i. Tävlingen gick i terrängen söder om Tyresta på enligt deltagarna mycket lättsprungna banor.

Tävlingen fick ett normalt förlopp och inga sensationer inträffade. Det blev som vanligt idel kända namn i toppen på de olika klasserna.

Resultat:

Seniorer: bana ca 8 400 m

1) Tore Eriksson, HF, 1.04,55, Koncernmästare. 2) Sture Roos, Alpha, 1.09,45. 3) E Lindman, HF, 1.15,07. 4) Birger Gustavsson, Rifa, 1.28,58.

Y. oldboys: bana ca 8 400 m

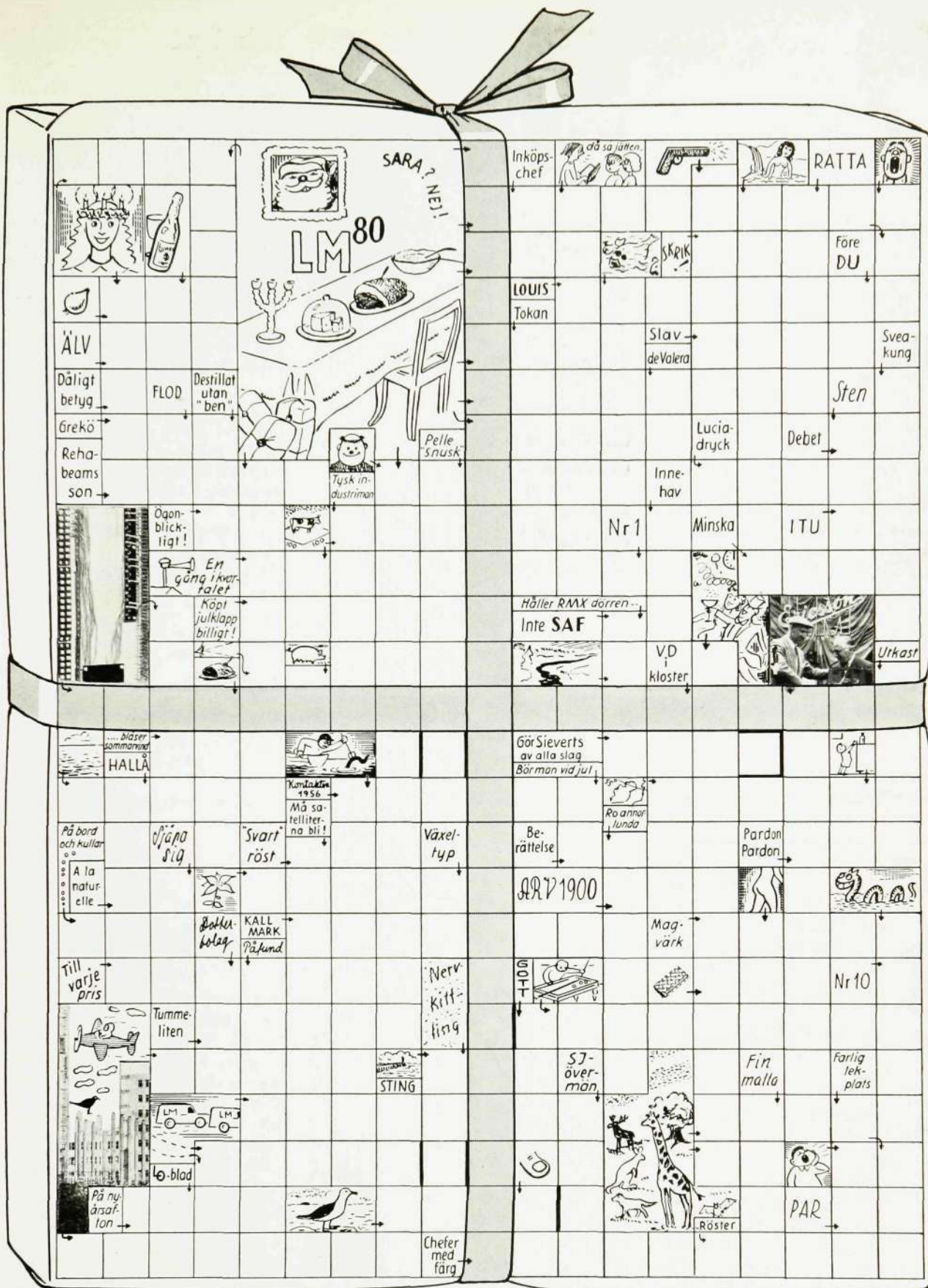
1) Hans Pettersson, HF, 1.07,15, Koncernmästare. 2) Stig Larsson, SRA, 1.28,14. 3) Conny Näsholm, HF, 1.34,55.

Ä. oldboys: bana ca 6 300 m

1) Thure Eriksson, HF, 0.55,03, Koncernmästare. 2) Helge Johansson, HF, 0.55,55. 3) Gunnar Ewald, Rifa, 1.11,35. 4) Gösta Waldenström, RGA, 1.29,42.

Har Ni verkligen ingenting bättre, något i valnöt eller ebenholts kanske?

JULPAKETET

Medan Ni smälter julmaten kan det kanske vara skönt att ägna litet tid åt tankeverksamhet. Det här paketet är inte svårt att öppna även om många knutar är besvärliga att få upp. Men så skall det ju vara, annars är det

inte roligt. Vi kan hjälpa lösarna med att det inte står »LM OCH KONTAKTEN ÖNSKAR GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR» i de skuggade rutorna — även om vi verkligen önskar våra läsare det.

Lösningarna märkta »Julpaketet» skall vara redaktionen tillhanda före den 15 januari. Ett första pris på 50 kr, ett andra på 25 och ett tredje på 15 kr vinkar i den långa månaden januari. Lycka till!

LM Ericssons Trotjänare

Till alla som varit i bolagets tjänst under 25 år utdelas som erkänsla plakett och en mindre penningssumma.

De nämnda utmärkelserna är en erkänsla som uppskattas, men när ett år har gått, finns det inte mer än plaketten kvar, gömd i en låda någonstans. När en anställd varit så lång tid som 25 år i bolagets tjänst, kan man med fog tala om trotjänare.

Bolaget har, som vi hoppas och tror, de anställdas bästa och trivsel som en av de främsta punkterna på sitt program. Här kan bolaget göra en insats, som varje år påminner trotjänaren om bolagets uppskattning.

GE ALLA DESSA EN MÅNADS SEMESTER

Skriv kostnaderna på reklamens konto. Det blir väl använda pengar. Med hopp om att detta genomföres fr. o. m. år 1957 tackar på förhand

Oscar Karlsson, RGA/FP

Drabbad stad får LM-hjälp

(Forts. från sid. 106)

som gåva mottaga denna utrustning. Samtliga linjer har varit i drift under flera år i städerna Baranquilla och Cartagena i samma land. De överlämnade stationerna är tillverkade av Automatic Electric i Chicago. LME låg vid den tidpunkten i förhandlingar med en kund av försäljning av dessa stationer. Förhandlingarna avbröts emellertid och gåvan kom att i någon mån bidra till den hjälpkampanj för Cali, som omedelbart efter den fruktansvärda katastrofen sattes igång över hela landet.

Överlämnandet av stationsutrustningen som gåva väckte stort uppseende i hela Colombia och tidningarna gav rikt spaltutrymme åt detta bevis på LM:s önskan att hjälpa. Även televisionspubliken fick vara med om händelsen i och med att det högtidliga överlämnandet TV-filmades i presidentpalatset.

Till tack för gåvan skickade presidenten i Colombia, general Gustavo Rojas Pinilla, ett mycket uppskattat brev till direktör Gustafsson. Även kommunikationsministern i Colombia sände en tackskrivelse.

Det blev ingenting att göra för den här trion då brandlarmet utlöstes härmedagen på LM. Det visade sig snart att det inte var någon eldsvåda. Här har två fått syn på en av LM:s många vackra flickor...

Ingen rök - ingen eld brandkåren kom ändå

En av de sista dagarna i oktober fick Brännkyrka brandkår larm från LM Ericsson i Midsommarkransen. Det blev fullt pådrag med stegvagnar, rökdykare och andra finesser. Dess bättre visade det sig snart att någon eldsvåda inte hade brutit ut. En laborator på Uma hade använt ett bläster litet för kraftigt, och genom hettan utlöstes det automatiska larmet. Innan någon hann ringa brandkåren och tala om att ingen skada skett hade vagnarna emellertid redan hunnit fram. Det var bara för brandmännen att konstatera att larmet hade fungerat perfekt.

Jubel på Fingerskivan då mannekängerna kom

LME:s orkesterförenings årliga fest i slutet av oktober blev återigen succé. Arrangörerna har tydligen god näsa för vad publiken vill ha: i år hade man låtit ett par firmor i Midsommarkransen ordna en mannekänguppvissning.

Det var inte bara damerna som uppskattade programpunkten. Jublet, som mötte mannekängerna, gav ett klart bevis för att även herrarna hade mobiliserat stort intresse för de kläder som visades - för inte kan det väl ha varit de vackra flickorna som kom de manliga LM:arna att applådera och hurra?

Men orkestern skall inte bli bortglömd i sammanhanget. Eric Malmberg och hans gossar bidrog till att evenemanget fick mersmak. De spelade några stycken av Strauss, von Suppé och andra populära tonsättare.

Många framsynta personer gjorde tidiga julklappsuppköp i de olika stånden, där varorna gick åt med snäll-tågsfart. Ville man bli spådd gick det också för sig och naturligtvis hade det ordnats med förfriskningar. Och så blev det dags för dans, både gammal och modern och den fortsatte till långt fram på natten.

Nytt från schacket

När hösten kommer med långa, mörka kvällar har schacket sin högsäsong. Året inleddes med en simultanföreställning i regi av pålitlige schackräven N Östling. Då han numera inte hinner ägna sig mycket åt schacket, måste hans spelstyrka anses vara förvånansvärt hög. Resultatet av 23 par-

tier, som han spelade, blev nämligen 19 vinster, 3 remier och endast en förlust. K Sandberg, V39, var den ende som lyckades besegra simultangivaren. G Kjellin, T2da, S Lundkvist, Vbo, och E Johansson, Vt 39, heter trion som spelade remipartierna. På bilden syns Östling, t. h., och hans ende besegrare K Sandberg.

KONTAKTEN

önskar sina läsare

God Jul och

Gott Nytt År

FRÅN FÖRETAGSNÄMNDERNA

Portugal beställer kabel hos Sieverts

Dir. Westling anförde, att man vid föregående sammanträde ej kunnat lämna definitivt besked angående sysselsättningen på telefonsidan. Televerket lämnade emellertid kort tid efter sammanträdet meddelande om en långtgående reduktion av långdistans-kabelprogrammet för år 1957, och den nedskärning av produktionen och antalet anställda som föranledes härav omnämndes redan i föregående meddelande. Minskningen i antalet anställda motsvarade ej helt Televerkets nedskärning av långdistans-kabel. Då man emellertid ej trodde, att Televerket skulle minska sina beställningar på lokalkabel, hoppades man genom att överflytta viss lokalkabeltillverkning från KV kunna sysselsätta övriga av produktionsminskningen berörda.

Man arbetade även för närvarande hårt på att erhålla order från utlandet och hade nyligen fått en betydande order från Portugal.

På starkströmssidan kunde man denna gång se något ljusare på läget än tidigare. Om ej vintern skulle medföra alltför svårt avbrott i byggnadsverksamheten räknade man med att köra i oförändrad takt.

Man hade ännu ej sett några tecken på att det spända läget i världen hade påverkat efterfrågan på kabel.

Förebyggande åtgärder vid olycksfall

Nämnden diskuterade om ett ökat samarbete mellan sjukavdelningen, som man ansåg mycket förnämlig, och arbetsstudieavdelningen skulle kunna vara till nytta i kampen mot olycksfallen.

Blyförgiftningsrisken, som först var på tapeten, är för ett företag, där bly ej förekommer i ångform, ej så stor om de anställda blott är noga med hygien.

Lärlingsskolan har omorganiserats

Ing. Sten Tiberg, föreståndare för Lärlingsskolan, och HF:s yrkesombud hr Arthur Eriksson, lämnade en redogörelse för den omorganisation av Lärlingsskolan, som just genomförts.

Speciellt Svenska Flygmotor AB i Trollhättan har aktivt arbetat på att få fram en modern undervisningsmetod för lärlingsskolor. För drygt ett år sedan erbjöds Verkstadsföreningen att använda sig av Flygmotors material. Det nya i metoden är framförallt att varje elev får en mycket detaljerad arbetsbeskrivning att följa. Genom Flygmotors erbjudande sparades mycket arbete då det visat sig tidskrävande att utarbeta ifrågasvarande beskrivningar.

Genom beslut i riksdagen vid ungefär samma tidpunkt erbjöds möjlighet för industrin att anordna s.k. inbyggd lärlingsskola. En inbyggd lärlingsskola erhåller statsunderstöd under förutsättning att den är godkänd.

HF:s Lärlingsskola har i år omorganiserats så att man nu använder de moderna undervisningsmetoderna. Organisationen har samtidigt anpassats till de statliga normerna för yrkesskolor. Omorganisationen innebär en viss ökning av antalet teoritimmar, att svensk undervisning sker för såväl elektriker som mekaniker och att ämnet transmissionsteknik tas upp för elektriker. Samtidigt har stipulerats att en grupp lärlingar ej får bestå av fler än 16 vid undervisning i de praktiska ämnena. Gruppen får emellertid ej vara mindre än 8, då i så fall statsanslaget reduceras. Andra årets praktiska undervisning sker dessutom i den

nya skolformen under överinseende av speciella lärare. Denna undervisning har tidigare ombesörjts av förmännen, men då dessa ofta varit pressade av andra arbetsuppgifter, har undervisningen ej blivit så effektiv som önskvärt.

HF:s Lärlingsskola, liksom 15 andra lärlingsskolor, blev för en kort tid sedan godkänd som inbyggd lärlingsskola av Stockholms Stads Lärlings- och Yrkesskolestyrelse.

Utflyttning av KV-stativ

Bolagets produktionsresurser är för närvarande hårt ansträngda. När den nya fabriken blir färdig i Karlskrona kommer det emellertid att finnas visst utnyttjat utrymme där. För att utnyttja detta på för koncernen bästa sätt undersöks möjligheten att flytta ned koordinat- och relätillverkningar från HF.

Hr Olle Svensson uttryckte farhågor för att detta skulle föranleda omställnings-svårigheter för anställda samtidigt som utflyttningen gjorde HF mer konjunkturkänslig. Övering, Jacobsson och dir. Thorelli trodde att omställningssvårigheterna ej skulle bli besvärande. Man är emellertid beredd att hjälpa till med de enstaka problem som eventuellt kan uppkomma i detta sammanhang. Hr Thorelli ansåg dessutom att HF/V genom utflyttningen snarare blir mindre konjunkturkänslig, beroende på att den kvarvarande stora tillverkningen reläer och reläsatser ingår i ett flertal av bolagets produkter. HF/V blir härigenom mindre känslig för en nedgång i en enstaka produkt.

Huvudfabriken 21.11.56

Framförallt är det av vikt att man tvättrar händerna innan man äter.

Nämnden diskuterade så om man kunde åstadkomma en minskning av antalet ryggsador. Från arbetarrepresentanterna framfördes ett önskemål om att verksläkaren någon gång skulle gå en rond genom fabriken. Man får emellertid ej vänta att en läkare med framgång skall kunna minska risken för ryggsador bara genom att gå runt i fabriken. Man när

nog lättare ett positivt resultat om man kan lägga fram vissa speciella fall för läkaren.

Förslagsverksamheten

Hr Westling anförde, att förslagskommittén sedan föregående sammanträde slutbehandlat 5 förslag, varav 4 var nyinlämnade. 3 förslag har belönats med tillsammans 1 250 kronor.

Sieverts Kabelverk 15.11.56

Ökat kostnadsmedvetande nödvändigt

Dir. Hans Thorelli har på två företagsnämndssammanträden under fjärde kvartalet utvecklat följande synpunkter.

Utan att gradera ändamålen är syftet för bolagets verksamhet

att erbjuda de anställda tryggad systerställning och rimliga löner,

att erbjuda kunderna bra varor till låga priser,

att ge aktieägarna en rimlig utdelning,

att lämna bolagets tribut till det allmänna i form av skatter m. m.

Bolaget måste för att möjliggöra detta se som sin skyldighet att vidmakthålla och utvidga sin rörelse. Bolaget måste även hålla sig tekniskt väl framme i förhållande till konkurrenterna, ävensom hålla sin exportorganisation i trim.

Härför fordras emellertid pengar. Under tidigare skeden finansierades investeringar dels genom att vinsten kunde kvarhållas i rörelsen, dels genom obligations- eller förlagslån eller genom aktier. Genom myndigheternas åtgöranden är obligationsmarknaden rör närvarande stängd för industriföretag. Aktiemarknaden är mycket hård och de aktiepengar man eventuellt kan få är ytterst dyrbara, då man på bolagets vinst måste betala skatt. För en utdelning på 6 % fordras därför ca 15 % vinst på kapitalet.

Det är mot denna bakgrund, som de genom extra höjning av bolagsskatten och ändrade avskrivningsregler m. m. starkt beskurna möjligheterna till självfinansiering måste bedömas så allvarligt.

LME säljer idag 2/3 av sin produktion på export. Priserna är pressade och oftast fasta samt leveranstiderna långa. Våra priser kan på grund av konkurrensen ej inkludera någon marginal för ökade löner eller ökade råvarupriser. På grund av bl. a. löneutvecklingen blir således ordern, när den levereras, mindre lönsam än man beräknar när offerten avges. Härigenom finns risk för att bolagets lönsamhet skall sjunka.

För att förbättra lönsamheten och likviditeten, fortsatte hr Thorelli, måste vi se om vårt hus och var och en på sin plats öka spara på omkostnader samtidigt som investeringar i nya maskiner eller nya tekniska utvecklingsprojekt noga övervägs. Mycket pengar är investerade i igångvarande arbeten och lager, och i dagens läge är det även av största vikt att denna post minskas.

Hr Thorelli framhöll avslutningsvis, att det sålunda sagda på intet sätt bör vålla panik. Man måste emellertid noggrant hålla ögonen på hithörande problem, om LM i fortsättningen med framgång skall kunna hänga med i konkurrensen och samtidigt möta de olika sociala krav, som är att vänta.

takt verksamheten skall öka är ännu omöjligt att uttala sig om. Halvledarna beräknas emellertid komma till användning på många områden. Hr Granler framhöll, att man ännu inte nått så långt med transistorer som man kanske kan tro av allt som sägs och skrivs på detta område. En del konstruktörer har till och med ansett att en övergång till transistorer innebär ett steg tillbaka i tekniken, beroende på att man i stället för ett rör får använda flera transistorer. Hr Granler anser det dock viktigt att accentuera tyngdpunkten i utvecklingsarbetet inom halvledarområdet till transistorerna.

För att exemplifiera de svårigheter man har på halvledarsidan påpekade hr Granler, att när man år 1949 började tillverkningen av de moderna långlivsrörerna, hade man en organisation som var intränad på rörteknologi. Under åren 1950—1955 växte produktionen successivt och det var först under de ungefär senaste två och ett halvt åren som SER börjat sprida upplysning om långlivsrörernas prestanda o. s. v. När transistorer nu skulle börja tillverkas hade man emellertid ingen tillverkningserfarenhet att bygga på.

Svenska Elektronrör 11.9.56

Den nya 3-myntsapparaten levereras till Televerket

Ing. Ericsson anförde, att behov av fler-myntsapparater uppstått i samband med automatiseringen av interurbannätet. I de apparater, som Erga nu tillverkar för Televerkets räkning, kunde användas enkronor, tjugofemöringar och tioöringar.

Apparaten fungerade på så sätt att man först lade in en startavgift på 20 öre. Man kunde inlägga två tioöringar, en tjugofemöring, en enkrona, en tioöring + en tjugofemöring eller en enkrona, men ej exempelvis två tjugofemöringar, då en spärr stoppade iläggningen av mynt så snart summan av tidigare ilagda mynt uppgick till över 20 öre. Då abonnenten hade svarat inkasserade apparaten mynten och man kunde sedan lägga i ytterligare mynt. Apparaten kunde samtidigt ta emot max. kr. 3:95. Ett på stationsidan installerat räkneverk stegade vid inkasseringen fram ett så stort antal öressteg, som motsvarade det ilagda beloppet. Den femte perioden kostar dock två 5-öressteg, varför genomsnittliga periodkostnaden är 6 öre.

Erga 27.9.56

SER-forskning inom transistorområdet

Vid SER:s företagsnämnds sammanträde i mitten av sept. anförde dir. Granler att verksamheten idag framförallt omfattar utveckling och tillverkning av långlivsrör, mikrovågsarbeten och halvledararbeten. Mikrovågsarbetet pågår både på utvecklings- och tillverkningsidan medan halvledararbetet mest omfattar utvecklingsidan inkl. vissa förberedelser för tillverkning. Dessutom har man tillverkning i mindre omfattning av bl. a. glimrör, åksäkringar, ädelgasrör, trokotroner.

Tidigare hade SER även standardrör på programmet. Tillverkningen av denna

rörkategori är emellertid nu nedlagd och som nämnts redan vid föregående sammanträde har man sålt ut hela lagret.

I budgeten 1956 hade man räknat med en hel del export av långlivsrör på icke skandinaviska länder. Exporten blev emellertid inte så stor, men å andra sidan hade försäljningen i Sverige och närexporten varit större och kompenserade det tidigare nämnda exporthörfallet.

Halvledarområdet är det nyaste tillskottet till SER:s verksamhet. Man anser att den verksamhet, som för närvarande pågår, är att betrakta som övning. I vilken

Mätardiskussion på Ermi

Disp. Drougge omtalade, att informationen denna gång skulle koncentreras på Ermis huvudprodukter, de olika enkeltariffmätarna. Innan hr Drougge började med denna information redogjorde han för vissa fakta angående dagens Ermi.

Ermi tillverkade idag förutom enkeltariffmätarna olika specialmätare. Tillverkningen av dessa specialmätare togs upp när LME under 1930-talet började forcera sin försäljning. Våra konkurrenter sade nämligen till kunderna att de ej enbart kunde leverera specialmätare medan LME fick svara för de större serierna av enkeltariffmätare. För att komma in på marknaden hade vi därför att ta upp tillverkningen av olika specialmätare. Man hade nu försökt minska antalet typer, men man kunde ej helt lägga ned denna produktion.

En av landets större köpare av elmätare hade i sitt provrum undersökt olika mätarfabriker ur en del mekaniska synpunkter och därvid kommit till att Ermis mätare väl tillgodosåg de fordringar man kunde ha ur dessa synpunkter. Det tycktes även som om Ermis mätare jämfört

med konkurrenternas hade ett visst försprång. En köpare såg emellertid ej enbart på dessa synpunkter. Hr Drougge framhöll, att felkurvornas utseende var av avgörande betydelse för det pris en kund var villig att betala för en mätare.

Hr Drougge övergick sedan till demonstration av våra en- och tre-fas enkeltariffmätare av dagens och gårdagens modeller. De nya mätarna hade i förhållande till de äldre nya räkneverk, nya magnet, nya fasdon och nytt gångsystem. Dessutom hade mätarna fått nya huvar med större fönster. Man hade härigenom kunnat ta bort huvskylten då man såg mätarens data genom det större fönstret. Detta gjorde att huven var helt utan beteckning och alltså kunde användas till vilken mätare av en viss typ som helst. I de nya använde man sig vidare av en grövre koppararea.

Hr Drougge omtalade, att Ermi såväl i fråga om enfas- som trefasmätare ej slagit sig till ro med de redan uppnådda resultaten, utan konstruktionsavdelningen arbetar ständigt vidare på nya förbättringar.

Brommaverkstaden

Ing. Nerlén framhöll, att verkstaden hade ett ganska stort eftersläp, speciellt på växelprovningen. Man hade nyligen kommit över ett utrymme i Rifas lokaler, som HF tidigare använt. Man avsåg nu att flytta 35-ans förråd dit och beräknade att denna flyttning skulle vara klar till slutet på denna månad. Ombyggnaden av lokalerna beräknade man sedan att få klar till mitten av december. Denna omplacering skulle så leda till ökat utrymme för montage och provning av växlar.

BA/V sysselsatte för närvarande 610 å 620 arbetare. På grund av ökade krav från HF:s sida beräknade man att öka arbetarantalet under 1957 med ytterligare 30—60 personer. Man ansåg emellertid då att man nått maximala utnyttningen av nuvarande lokaler.

Årets budget låg på ca 10 å 11 milj. kronor. Man nådde förmodligen ej upp till denna produktion beroende på att instrumentavvecklingen tagit längre tid än planerat. Nästa år räknar man emellertid med att kunna tillverka för ca 15 milj. kronor.

Man var på BA/V tillfredsställd när man fick tillverkningen på 30-stegsväljaren, då detta betydde ett tillskott för maskinavdelningarna och delvis en ersättning för bortfallet av detaljtillverkningen för instrument. Detaljtillverkning och sluthopsättning skedde nu på BA/V medan slutprovningen ännu låg i Söderhamn. Man utredde för närvarande om man kunde åstadkomma en väsentlig ökning av produktionen av denna väljartyp. Hr Jonsson sade, att denna planerade ökning berodde på att 30-stegsväljaren visat sig vara av mycket god kvalitet och lätt säljbar.

På apparaten fick man vidare ställa in kontrast och ljus med hjälp av testbildens gräskala, och man skulle försöka få lika stor nyansskillnad mellan gräskalans olika fält.

Mottagningen var vidare till stor del beroende på antennens utseende och placering. Hr Sagnell framhöll, att det var omöjligt för en tekniker att i förväg uttala sig om vilken antenn som kunde tänkas behövas på en viss plats. Genom att flytta den provisoriskt uppmonterade antennen till olika platser i rummet visade också hr Sagnell hur viktig antennplaceringen var.

TV-kåseri

Ing. Sagnell SRA omtalade, att Radiotjänsts televisionsverksamhet nu kommit över sitt första övningsstadium. Man sände i Stockholm och Göteborg varje dag, utom fredagar, 1 å 2 timmar.

Hr Sagnell framhöll, att tekniken vid TV-mottagning var mer komplicerad än vid radiomottagning. För att en TV-mottagning skulle bli bra fordrades

- 1) en god televisionsmottagare
- 2) riktig inställning av apparaten och
- 3) en riktig installation

De apparater som i dagens läge fanns i marknaden var tekniskt sett fullt färdiga, beroende på att TV nu funnits under en rätt lång tid.

En TV-mottagare bestod, kunde man säga, av två kompletta mottagare; en för ljud och en för bild. Då televisionens ljud sändes enligt samma system som vårt ultrakortvågsprogram fanns alla förutsättningar för att erhålla en god kvalitet på ljudet. Dessutom fanns vid televisionssändning en ganska direkt sändning utan flertalet förstärkare och distributionscentraler som vid rundradiosändning, vilket medförde minskad risk för förvrängning av ljudet.

Det var således ej tekniskt svårt att åstadkomma en god ljudkvalitet i mottagaren. Konstruktören var dock bunden av ljudans form vad gällde högtalarens storlek och placering. En golvmottagare kunde dock generellt åstadkomma bättre ljud än en bordsmodell. Hr Sagnell framhöll emellertid, att ljudet vid TV ej spelade så stor roll. Det var därför tämligen egalt om man ur denna synpunkt valde en bordsmottagare eller golvmottagare.

Bildens kvalitet berodde i huvudsak på mottagarens förmåga att återge skärpa och finstruktur. På den testbild, som utsändes före det ordinarie programmet, kunde man konstatera skärpan bl. a. genom att iakttaga testbildens siffror. I testbildens fanns vidare ett solfjäderformat linjeknippe, och apparatens förmåga att återge finstruktur såg man på hur nära centrum man kunde urskilja varje linje i detta linjeknippe.

Mottagaren skulle vidare ha god linearitet. Lineariteten var i första hand en fråga om exakt inställning av apparaten. Det var dock ej säkert att sändaren var helt exakt på denna punkt och i praktiken spelade ett mindre linearitetsfel ingen roll.

Brommaverkstaden och AB Ermi 7.11.56

RGA—FÖB diskuterar försäljning

Under sammanträden med företagsnämnden vid FÖB har ofta diskuterats försäljningsproblem, orsakade av de långa leveranstiderna på viss Erga-material. Man har också i denna nämnd visat stort intresse för utvecklingsfrågor. För att få hithörande problem diskuterade med dem som närmare har att svara för dessa frågor hölls gemensamt sammanträde med företagsnämnderna vid FÖB och RGA.

Sammanträdet inleddes med att överingenjör Sten Åke Nilsson talade om RGA:s ställning i LME:s organisation. RGA är, liksom X, T och N, en sakavdelning som själv svarar för sin teknik och försäljning. Tillverkningen är däremot helt skild från sakavdelningarna. Verkstäderna sorterar under avdelning Sp på HF, och mellan verkstadssidan och sakavdelningarna står avdelning Dp för produktionsfördelningsfrågorna. Via förmedlande avdelning får de olika sakavdelningarna en viss kvot i tillgängliga fabriktionsresurser.

Med hjälp av diagram kunde de närvarande konstatera, att leveranserna till FÖB är ungefär i proportion till ordergången därifrån. Som köpare av alarmanläggningar är FÖB dominerande. Hr Nilsson beklagade de långa leveranstiderna men sade, att man just nu kan börja skönja en förbättring. Ing. Arne Hedén demonstrerade därefter LME:s nya automatiska brandalarmsystem, som rönt stort intresse spec. hos representanterna från FÖB.

Konkurrensläget och Ergas utvecklingsprogram inom snabbtelefonområdet

Ingenjör Gösta Blume framhöll, att en försäljning kan läggas upp efter två linjer. Endera försöker man möta konkurrenter med deras egna vapen, d. v. s. när de gör ett snabbtelefonsystem, så gör vi ett liknande snabbtelefonsystem o. s. v., eller också stakar man ut en linje, som man konsekvent försöker följa.

Inom RGA har man, framhöll hr Blume, följt en rät linje. Man har strävat efter att till kunderna sälja interna kommunikationer och man menar att kundernas behov är så varierande, att man ej kan sälja på ett »hederligt sätt» om man blott har en lösning att erbjuda en kund. RGA är för närvarande representerat på ca 75 olika marknader, på vilka man naturligtvis möter ett flertal olika konkurrenter med olika produkter. Det skulle helt enkelt vara omöjligt att möta alla dessa konkurrenter med deras egna vapen. Genom att följa den utstakade linjen kan vi tekniskt sett ligga långt fram över hela linjen. Man kan emellertid ej hindra någon specialist här eller där att

ligga något framför oss med någon enstaka produkt. Man kan ej heller hindra att små opportunistiska företag tränger fram och tidvis kammar in litet pengar.

Inom området intern kommunikation kan RGA idag erbjuda hemtelefon eller avdelningstelefon, linjeväljare, porttelefon, snabbtelefonanläggningar, chefs- och konferenstelefoner och olika storlekar av automatväxlar. Programmet är ej dagsfärskt och hr Blume sade, att man kan hitta anmärkningar på det, men han trodde dock, att det var ett av de bästa program, som någon telefonfirma hade att erbjuda i dagens läge.

Man arbetar emellertid vidare. Eventuellt kommer man att ta upp FÖB:s idé med en liten enkel snabbtelefon. Det är ännu ej avgjort om man skall gå över till transistorer. Man arbetar vidare på att revidera hemtelefonen så att man vid ena anknypningen kan koppla en snabbtelefonapparat. I detta sammanhang sade hr Blume, att han med snabbtelefon avsåg en telefon som är

- 1) högtalande
- 2) har anropsmöjlighet med individuell knapp och
- 3) karakteriseras av att den svarande ej behöver göra någon manöver på sin apparat vid anrop.

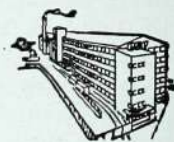
Man siktar också på att få fram en växel, till vilken kan anslutas vanliga telefonapparater, vanliga högtalande telefonapparater eller snabbtelefonapparater. Det kommer utan tvekan att ta lång tid att realisera detta önskemål, och det kan tänkas att man under tiden får modifiera sina krav. Målet är emellertid helt i linje med det utstakade programmet.

Avslutningsvis sade hr Blume, att enligt hans mening är den svenska marknaden felunderrättad. Kunderna vet, att de kan få köpa en växel från Televerket. De vet även att de kan köpa en växel för internt bruk och att de kan skaffa en snabbtelefonanläggning, men om övriga möjligheter är de väldigt ofta illa informerade. Hr Blume ansåg också marknaden för intern kommunikation vara stor, kanske större än man ofta räknar med. Han exemplifierade detta med att framhålla, att man på RGA/F har ungefär 6 å 7 anläggningar och att ej någon i ledande ställning har mindre än två eller tre telefoner. Två telefoner är, enligt hr Blume, oftast vad en sådan man har behov av.

I den följande diskussionen uttryckte FÖB:s representanter sin tillfredsställelse med den lämnade redogörelsen. Speciellt försäljarna framhöll dock den press man kände från de konkurrerande snabbtelefonsystemen. Man diskuterade definitio-

nen av snabbtelefonanläggning och kom till att en snabbtelefonanläggning enligt Tekniska Nomenklaturcentralen ej nödvändigtvis behöver vara högtalande. Hemtelefonen är enligt denna definition en snabbtelefonanläggning, men det nuvarande namnet stöter många kunder. Hr Blume sade, att om man blott kan finna ett bra alternativ skulle man gärna vara med om att lansera ett nytt namn.

Erga och Försäljningsbolaget 13. 11. 56

Kh-information via högtalarna

Vid sammanträde med företagsnämnden i Katrineholm sade hr Blixt, att disp. Lundgren på försök efter ett tidigare företagsnämndssammanträde föredragit protokollet i högtalarna. Hr Blixt framförde önskemål om att man på nytt skulle ge information via högtalarna. Då protokollet ofta var långa borde man kanske dock i högtalarna läsa upp blott ett utdrag.

Hr Lundgren svarade, att han erfarit att många ansett det störande att höra på redogörelsen från företagsnämnden och var ej säker på att intresse verkligen fanns för en vidareinformation enligt dessa linjer. Man hade för Katrineholmsverkstadens del försökt intressera de anställda för företagsnämndens verksamhet genom att till varje sammanträde inbjudat ett antal gäster.

Dir. Jonsson föreslog, att man skulle uppdraga åt sekreteraren att utarbeta ett sammandrag efter varje företagsnämnd. Detta sammandrag skulle läsas i högtalarna. Nämnden enades om att pröva detta förslag.

På hr Jonssons fråga svarade fru Söderberg, att det som regel inkommit fler förfrågningar om att få vara gäst vid företagsnämndssammanträde än det fanns platser.

Förslagsverksamheten

Hr Persson talade om, att förslagskommittén sedan föregående nämndssammanträde behandlat fem förslag. Fyra förslag bordlades för vidare utredning och ett förslag belönades med 50 kronor.

Katrineholmsfabriken 28. 9. 56